

gemeente
**Stichtse
Vecht**

Sport- en beweegnota

Stichtse Vecht meer in beweging

2021-2025

Inhoud

Kind duikt in zwembad Safari

Warming up	4
■ H1: Van begin- tot eindsignaal	6
■ H2: Teamspel en speelwijze	10
■ H3: Scores	18
■ H4: Ambitie	24
■ H5: Speelvelden en doelen	28
■ H6: Uitslagen	44
■ H7: Financiën	46
Bijlagen	50

Warming up

Tribune in sporthal Safari

Bewegen is goed voor je. Het brengt plezier, zorgt voor sociale contacten en persoonlijke groei. Sinds de coronapandemie zijn we steeds meer gaan beseffen dat sporten & bewegen een positief effect heeft op ons lijf en onze hersenen. Het mag niet blijven bij dat besef alleen. Een nieuwe sportnota is daarom actueel en nodig!

Veel inwoners van Stichtse Vecht doen aan sport. Wat goed dat zij het belang van sport en bewegen (h)erkennen. Maar, om in sporttermen te blijven: de lat ligt hoog! Daarom streven we met deze sportnota naar nog meer stimulans en ondersteuning van sporters en sportverenigingen.

Gemeente Stichtse Vecht vindt dat sporten & bewegen voor iedereen toegankelijk, betaalbaar en bereikbaar moet zijn. Daarom is er in de sportnota aandacht voor thema's als inclusie en armoede.

In de afgelopen jaren ligt de nadruk meer op samenwerking met onze maatschappelijke partners. Niet alleen in de sportwereld, maar ook breder binnen het Sociaal Domein. Sport en bewegen wordt steeds meer ingezet als middel om gezondheidsdoelen en maatschappelijke doelen te bereiken. Of het nu het onderwijs is, de kinderopvang, onze welzijnsorganisatie, huisartsen of zelfs het bedrijfsleven: iedereen doet en denkt daaraan mee. We zijn ervan overtuigd dat we elkaar versterken en dat dit zijn vruchten afwerpt. Samen met deze partners is al in 2020 het lokale Sportakkoord tot stand gekomen. We hebben met

hen en andere partners inmiddels een doorstart gemaakt naar het lokale Preventieakkoord.

In deze sportnota leest u ook dat er meer dan ooit aandacht gaat naar het bewegen in de openbare buitenruimte. Wandelen, fietsen, bootcamp, calisthenics, en beweegtoestellen voor ouderen helpen om onze inwoners in beweging te krijgen en gezond te houden. Deze meer individuele vorm van sporten of bewegen faciliteren we als gemeente zoveel mogelijk. Dat geldt ook voor de sportaccommodaties (velden en zalen).

Er zijn in Stichtse Vecht velen die zich inzetten voor de sport: bestuurders, vrijwilligers, trainers en sporters zelf. Tegen jullie zeg ik: je bent goud waard! Samenbrengen we Stichtse Vecht meer in beweging!

*Hetty Veneklaas,
Wethouder Sport*

Van begin- TOT eindsignaal

Voetballen bij VV Maarsse

De huidige sport- en beweegnota 'Niemand buitenspel 2015-2020' is afgelopen. We zijn toe aan een volgende stap. De ontwikkeling van sport en bewegen staat niet stil. Vooral het belang van sporten en bewegen wordt steeds meer gezien. Het is goed voor de gezondheid en het welbevinden van onze inwoners.

Een leven lang sporten en bewegen brengt veel plezier! Hier helpen sport- en beweegaanbieders, buurtsport- en cultuurcoaches, vakleerkrachten, scholen, welzijnsorganisaties en het Sportpunt Stichtse Vecht van de gemeente aan mee. Op diverse sportlocaties als sportvelden en zwembaden wordt genoten van sport en spel. Maar ook van de openbare buitenruimte (wandel- en fietspaden, speelplekken, schoolpleinen, grasvelden) wordt gebruik gemaakt.

In Stichtse Vecht zijn legio plekken om aan sport en bewegen te doen. Kansen genoeg! We willen dat hier nog meer inwoners gebruik van maken en meer gaan bewegen. Daarom zetten we met de nieuwe sport- en beweegnota 'Stichtse Vecht meer in beweging!'

De start

Deze sport- en beweegnota is opgesteld op basis van de informatie en beleidswensen die zijn verzameld in een reeks gesprekken met partners als sportaanbieders, Sportraad, Adviesraad Sociaal Domein, Seniorenraad, Buurtsport- en

cultuurcoaches, beleidsadviseurs gemeente Stichtse Vecht, individuele sporters, sportondernemers, onderwijsinstellingen en Welzijn Stichtse Vecht. Ook leden van de informatieve commissie hebben inbreng gehad.

Deelnemers Lokaal Sportakkoord Stichtse Vecht

De wedstrijd

De sport- en beweegnota beschrijft de hoofdlijnen van het beleid voor de komende jaren. De nota loopt van 2021 tot en met 2025. De gemeenteraad bepaalt de financiële en politieke grenzen voor de uitvoering van het beleid. Als de sport- en beweegnota er ligt zijn we er nog niet. Dan begint de wedstrijd. De uitdaging is samen met partners en inwoners het beleid uit te voeren. Daarom gaan we direct nadat de gemeenteraad deze nota heeft goedgekeurd verder aan de slag. Dit doen we door een uitvoeringsprogramma op te stellen voor de periode van 2021 tot en met 2025. Vanuit het uitvoeringsprogramma maken we jaarlijks een jaarprogramma gekoppeld aan doelstellingen.

De samenwerking

In de afgelopen beleidsperiode 'Niemand buitenspel' is er veel aandacht geweest voor sportstimulering, sportaccommodaties en samenwerking binnen het sportdomein. Hier zijn diverse resulta-

ten behaald. Resultaten halen we met name door goede samenwerking! Samenwerking tussen gemeente, sport- en beweegaanbieders, scholen, buurtsport- en cultuurcoaches, welzijn, buitenschoolse opvang. En sport en bewegen beperkt zich natuurlijk niet tot het domein van sport alleen. Het raakt ook andere beleidsdomeinen zoals de gezondheid en het welzijn van inwoners, het betaalbaar houden van sport, inclusie, ontmoeten en toegankelijkheid en onderwijs en speelvoorzieningen. We sluiten aan bij de Gezondheidsnota, Minimabeleid en interbestuurlijk programma.

Sportnetwerk

Voor een sportief en gezond leven intensiveren we de komende jaren de samenwerking tussen de verschillende domeinen binnen de gemeente Stichtse Vecht. Voor de externe samenwerking met de sportaanbieders, scholen, welzijnsorganisaties en inwoners is van belang dat we een goed sportnetwerk ontwikkelen. Het doel is

Samenspel Maarssense Hockeyvereniging

Overleg ontwikkeling Sport- en Bewegbeleid

dat de organisaties die met sport en bewegen bezig zijn elkaar makkelijker vinden. Ook de contacten met de inwoners wordt verbeterd. Vraag en aanbod komen snel bij elkaar.

Van 'Niemand buitenspel' naar meer beweging

Het gemeentelijke beleid Sport en Bewegen bestaat al enkele decennia. Tot 2008 is het sportbeleid met name gericht geweest op accommodaties. Vanaf 2008 is daar meer sportstimulering bij gekomen. De laatste jaren komt sport als middel daar meer bij. De maatschappelijk rol van sport is belangrijk. Al deze ontwikkelingen worden meegenomen. We borduren voort op de sport en beweegnota 'Niemand Buitenspel'.

Leeswijzer

Deze nota benaderen we als een wedstrijd. We beginnen met een warming up van onze sportwethouder. Vervolgens starten we met het beginsignaal de wedstrijd. Onze speelwijze en het teamspel in hoofdstuk 2 zijn belangrijk. Scores in hoofdstuk 3 geven inzicht in waar we staan. In hoofdstuk 4 gaan we in op onze ambities en geven in hoofdstuk 5 aan op welke speelvelden we spelen. In de speelvelden gaan we ook in op de doelen die we willen bereiken. Uiteindelijk moet het behalen van doelen leiden tot goede uitslagen (hoofdstuk 6). En om als team doelen te bereiken hebben we geld nodig. We sluiten daarom af met financiën.

Teamspel en speelwijze

Teamsport in Stichtse Vecht

Hieronder vindt u onze speelwijze op gebied van sport en bewegen en het team waar we de wedstrijd mee spelen. We gaan in op wat wij belangrijk vinden voor onze inwoners en geven aan wat de speelwijze is van de gemeente.

2.1 Missie en visie

We zien de kracht van sport en bewegen voor onze samenleving. Het krijgt steeds meer aandacht in de media. Corona heeft de aandacht doen versterken. Wetenschappelijk wordt het belang van sporten en bewegen verder onderbouwd. Als gemeente Stichtse Vecht erkennen we de waarde van sport en bewegen en vertalen het naar onze inwoners.

Onze missie

Iedereen moet zijn of haar leven lang kunnen sporten en/of bewegen, in zijn of haar eigen omgeving en binnen zijn of haar eigen capaciteiten. Hierdoor ervaart men plezier aan sport en bewegen, leeft men gezond(er), wordt bijgedragen aan ieders persoonlijke ontwikkeling en de sociale cohesie, waardoor de sociale leefbaarheid in wijken, dorpen en kernen in de gemeente Stichtse Vecht wordt versterkt.

Onze visie

In onze sport- en beweegnota 'Stichtse Vecht meer in beweging' 2021-2025 werken we samen met onze partners gericht aan sportstimulering, sport en bewegen op school en inzet van sport en bewegen als middel om onze inwoners nog méér te laten sporten en bewegen. Daarbij versterken we de fundamenteën van sport en bewegen als sportaccommodaties, sportverenigingen en openbare ruimte.

Uitgangspunt van de gemeente is dat sport en bewegen betaalbaar, veilig en goed bereikbaar blijft. We zijn een betrouwbare, zichtbare, bena-

derbare partner voor alle betrokken partners in de lokale sportomgeving.

Overleg gemeente met betrokken partners

2.2 Speelwijze van de gemeente

Gemeente Stichtse Vecht zet een lijn uit voor de toekomst en betreft sport- en beweegaanbieders, onderwijsinstellingen, welzijnsorganisaties, gemeente, adviesraden, inwoners en andere belanghebbenden bij het ontwikkelen van ons sporten beweeg beleid. Uit de gesprekken met onze partners volgen prioriteiten in de totstandkoming van het nieuwe sport- en beweegbeleid. Een belangrijke vraag is:

Wat is de rol van de gemeente als het gaat om sport en bewegen? Waar gaat de gemeente wel en niet over?

Op deze vragen geven we een antwoord om duidelijkheid te geven naar onze maatschappelijke partners en inwoners. De rol van de gemeente is:

A. Regisseren en coördineren:

- We regisseren en coördineren op hoofdlijnen het uitvoeringsprogramma van het sport- en beweegbeleid. Door uit het uitvoeringsprogramma jaarlijks een jaarplan samen te stellen kunnen we ieder jaar prioriteiten stellen. Hier kunnen we dan vanuit de gemeente op sturen.
- De gemeente coördineert een deel van de werkzaamheden van buurtsport- en cultuurcoaches en onderhoudt contacten met de werkgevers.

B. Faciliteren en verbinden:

- We hebben een verbindende en faciliterende rol richting sport- en beweegaanbieders. Juist op het terrein waar in mindere mate wordt samengewerkt, heeft de gemeente een verbindende en faciliterende rol.
- We hebben een faciliterende rol op het gebied van subsidieregelingen als vangnet

voor inwoners en sportaanbieders die dat nodig hebben.

- We hebben een faciliterende/verbindende rol bij sportstimulering voor (inactieve) doelgroepen. We sluiten hieraan bij het lokaal sportakkoord en het preventieakkoord. Onze focus ligt op de breedtesport.
- We faciliteren bij sportaccommodaties tot een verantwoord basisniveau een gevarieerd sport- en beweegaanbod voor diverse doelgroepen, gebaseerd op landelijke normen en kengetallen. Normen die het NOC*NSF hanteert en/of de landelijke sportbonden zijn hierin van belang. Bijvoorbeeld de richtlijn zoals de KNVB die hanteert voor het aantal velden op een accommodatie of de KVLO voor beweegtoestellen in een gymzaal/sporthal.

Tennis bij LTV Breukelen

C. Partnerschap:

- We werken samen met en stimuleren samenwerking tussen de lokale sportomgeving en andere maatschappelijke partners. Hierin bieden we expertise (bijv. verenigingsondersteuning) en een breed netwerk, om verbindingen te kunnen leggen tussen de maatschappelijke partners. Hier betrekken we ook de commerciële partners bij.
- We zijn een betrouwbare en zichtbare partner voor de betrokkenen in de lokale sportomgeving. Er is duidelijkheid over de wederzijdse verwachtingen. We handelen (binnen wet- en regelgeving) adequaat en snel.
- We stimuleren de eigen verantwoordelijkheid, kracht en betrokkenheid van inwoners en zijn een toegankelijke partner. De sportverenigingen zijn zelfredzaam in onderhoud van de sportaccommodaties. Voor alle sportverenigingen gelden in principe dezelfde inhoudelijke uitgangspunten. Soms is maatwerk noodzakelijk.
- Daarnaast vormt sport een middel om mensen (weer) maatschappelijk actief te laten zijn/worden. Denk aan het activeren van mensen met bijvoorbeeld een afstand tot de arbeidsmarkt of mensen in eenzaamheid door zowel zelf te gaan sporten/bewegen, als ook om actief te worden binnen een sportvereniging/ (commerciële) sport- en beweegaanbieder.
- We stimuleren een gezonde leefstijl door inwoners vanuit de Gecombineerde Leefstijlinterventie (GLI) door te laten stromen naar lokaal aanbod.

D. Communicatie:

- We communiceren via diverse communicatiekanalen als de website sportpuntstichtsevecht.nl en sociale media. Dat kan variëren van het integraal in beeld brengen van al het sport- en beweegaanbod op de website tot inzicht verschaffen in de gemeentelijke kosten van accommodatie versus kwaliteit.
- We verbinden een netwerk van (commerciële) sportaanbieders, onderwijs, welzijn,

Taekwon-Do in openbare ruimte

inwoners aan elkaar om een sterke basis te creëren voor sporten en bewegen in de gemeente.

- We reageren adequaat op vragen van sportaanbieders en inwoners en bieden een overzichtelijke website sportpuntstichtsevecht.nl waar bezoekers makkelijk terecht kunnen voor het vinden van informatie over sport en bewegen.

2.3 Sportpunt Stichtse Vecht

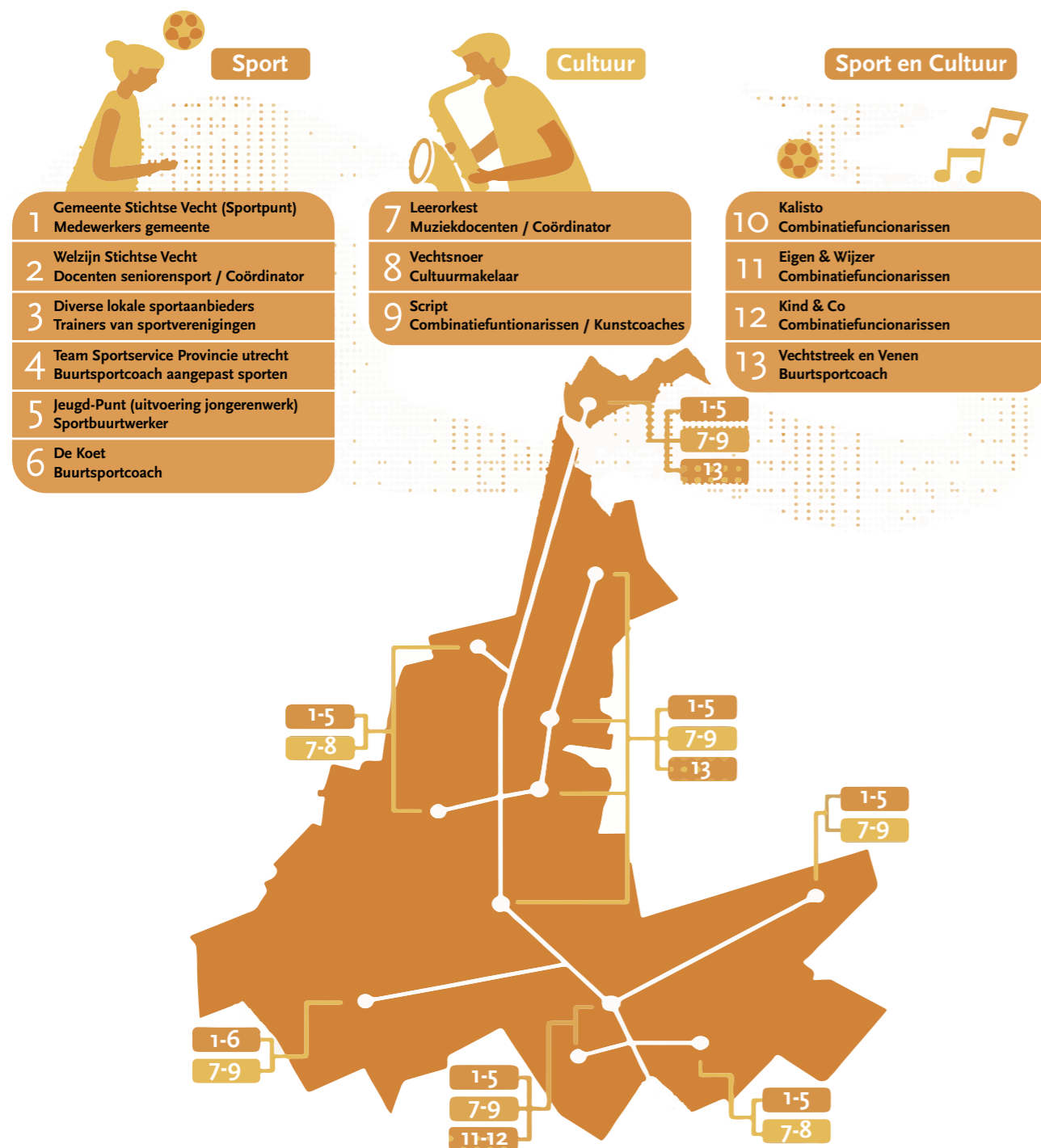
In 2017 is vanuit de gemeente Sportpunt Stichtse Vecht in het leven geroepen. Het Sportpunt voert de rollen van regisseur, coördinator, verbinder, ondersteuner en partner uit. Zo wordt er vanuit het Sportpunt specifiek gewerkt aan:

- Het regisseren en coördineren van het uitvoeringsprogramma
- Het faciliteren van sportverenigingen door verenigingsondersteuning
- Het communiceren van het sport- en beweegaanbod via de website Sportpuntstichtsevecht.nl,
- Het verbinden van het sportnetwerk
- Het coördineren van werkzaamheden van de buurtsport- en cultuurcoaches.

Buurtsport- en cultuurcoaches

Het Sportpunt coördineert de werkzaamheden van de buurtsport- en cultuurcoaches. Zij zijn een belangrijke schakel binnen de uitvoering van ons sport- en beweegbeleid. Verspreid over de hele gemeente ondersteunen de buurtsport- en cultuurcoaches onder andere scholen, welzijnsorganisaties, jongerenwerk, verenigingen en BSO op het gebied van sport en bewegen. Ze geven gymlessen, organiseren naschoolse sportactiviteiten, verbinden

inwoners aan sportaanbieders en brengen sport en bewegen samen met andere maatschappelijke thema's. Tevens wordt specifiek tijd besteed aan aangepast sporten en het meer in beweging krijgen van ouderen. Ook zijn onder dezelfde regeling cultuurcoaches actief. Zij zetten via theater, dans en muziek leerlingen van het basis- en voortgezet onderwijs in beweging. Stichtse Vecht doet voor 134% mee aan de Brede Regeling Combinatiefuncties en heeft daardoor

de beschikking over totaal 15,3 fte buurtsport- en cultuurcoaches. Dat is meer dan in de vorige nota. Ook omdat er landelijk meer gelden voor uit worden getrokken. De inzet van de buurtsport- en cultuurcoaches vraagt jaarlijks goede afstemming tussen gemeente, de buurtsport- en cultuurcoaches en werkgevers (zie bijlage 1). Doelstellingen en werkplannen moeten goed op elkaar aansluiten. Elk jaar evalueren we de werkplannen. Goede verspreiding over de gemeente van de buurtsport- en cultuurcoaches blijft van belang. Alle kernen, dorpen, wijken en doelgroep moeten van het werk van de buurtsport- en cultuurcoaches kunnen profiteren. En indirect profiteren ook de verenigingen van hun inzet. Kinderen, volwassenen en ouderen stromen door toedoen van de buurtsport- en cultuurcoaches door naar sportaanbieders.

In de Visual op de linkerpagina is de verdeling van de fte's over de verschillende kernen en rollen van de combinatiefunctionarissen in de gemeente inzichtelijk gemaakt.

2.4 Subsidiebeleid

Het subsidieprogramma beschrijft de subsidies voor de jaren 2021-2024 die de gemeente Stichtse Vecht onder andere voor sport en bewegen verstrekt. Binnen de 5 categorieën van het subsidieprogramma valt sport en bewegen met name onder de categorie 2: *Ervaringen en competenties* en categorie 4 *Ontmoeting*. Subsidies verstrekken we om activiteiten te ondersteunen die zonder een financiële bijdrage van de gemeente niet georganiseerd kunnen worden. Deze activiteiten stimuleren we omdat ze bijdragen aan een bepaald beleidsdoel. Voor sport en bewegen lopen onderstaande subsidies:

Investeringsbijdrage buitensportaccommodaties

Het doel van deze subsidie is het bevorderen van een goede kwaliteit van buitensportaccommodaties in Stichtse Vecht. De subsidie bedraagt eenderde van de investeringskosten. Deze bijdrage is gericht op het in stand houden, dan wel vergroten van de speelcapaciteit van buitensportaccommodaties.

Plezier in sport en spel

Investeringsbijdrage binnensport (materiaalfonds)

Het doel van deze subsidie is het bevorderen van een goede kwaliteit van materiaal in binnensport-accommodaties in Stichtse Vecht.

Sporten voor jeugd en mensen met een beperking (Regulier/Activiteiten aanbod)

Het doel van deze subsidie is het stimuleren van verenigingen om jeugdige inwoners (t/m 23 jaar) en inwoners met een beperking (in de brede zin van het woord) in beweging te krijgen en kennis te laten maken met sporten middels eenmalige activiteiten. Ook is deze subsidie bedoeld voor het stimuleren van sportaanbieders om structureel beweegaanbod voor inwoners met een beperking aan te bieden.

Kaderopleiding ten behoeve van de jeugdsport

Het doel van deze subsidie is het verbeteren van de kwaliteit en kwantiteit van het kader binnen verenigingen door het aanbieden van cursussen, zodat kaderleden bijvoorbeeld beter en gericht training kunnen geven aan de doelgroep jeugd. Onder het kader wordt verstaan: trainers, coaches, scheidsrechters, spelbegeleiders, bestuurders en vrijwilligers.

Buitenzwembaden

Het doel van deze subsidie is openbare ontmoeting binnen de gemeentegrenzen. Een mogelijkheid voor inwoners jong en oud om te recreëren, ontmoeten en bewegen in hun eigen lokale omgeving, in de buitenlucht.

Combinatiefunctionarissen

Een leven lang inclusief sporten, bewegen en beoefenen van culturele activiteiten mogelijk maken. Lokale verbindingen tot stand brengen en uitbouwen tussen gemeentelijke beleidsdomeinen en voorzieningen. Duurzaam versterken, innoveren van sport-, beweeg en cultuur aanbieders en vrijwilligersorganisaties.

Jeugdfonds Sport en cultuur

Het Jeugdfonds Sport & Cultuur heeft als doel; kinderen die in armoede opgroeien laten sporten/bewegen. Het 'Jeugdfonds Sport' helpt kinderen bij het betalen van de sportclub als ouders dit niet kunnen betalen.

Zwemregeling

In Stichtse Vecht moeten alle kinderen mee kunnen doen. Het inkomen van de ouders mag daarbij geen belemmering zijn. De gemeente Stichtse Vecht geeft daarom sinds 2015 uitvoering aan de

regeling 'Vergoeding Diplomazwemmen met een U-Pas' ook wel de Zwemregeling. Deze regeling is onderdeel van het Kind pakket.

U-pas

In Stichtse Vecht moeten alle kinderen mee kunnen doen. Het inkomen van de ouders mag daarbij geen belemmering zijn. In de gemeente Stichtse Vecht hebben daarom alle kinderen en volwassenen die maximaal 125% van het sociaal minimum verdienen recht op een U-pas.

Het subsidieprogramma 2021-2024 geeft een tijdsbeeld van het moment van schrijven. We voorzien dat gedurende de looptijd het programma wordt aangepast en daarmee modulair is. In de tijd zullen verschuivingen en toevoegingen komen. Door deze flexibiliteit spelen we in op de veranderende maatschappelijke en bestuurlijke omgeving en is het programma toekomstbestendig.

2.5 Lokaal Sportakkoord.

In 2018 is het Nationaal Sportakkoord afgesloten vanuit de rijksoverheid tussen het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, de gemeenten (Vereniging Sport en Gemeenten), sportbonden (NOC*NSF), provincies en tal van maatschappelijke organisaties. Landelijk doen er 346 gemeenten mee. Ook Gemeente Stichtse Vecht heeft een Lokaal Sportakkoord. De landelijke doelstelling is om iedereen toegang tot sport en bewegen te kunnen bieden. Een doelstelling die past bij het beleid van onze gemeente.

In 2019 is in de gemeente Stichtse Vecht een intentieverklaring getekend door Stichting

Sport4All, Stichting Welzijn Stichtse Vecht, Sportraad Stichtse Vecht en de gemeente Stichtse Vecht. Daarmee is het startsein gegeven voor de ontwikkeling van sport- en beweegakkoord gemeente Stichtse Vecht. Juni 2020 werd ons lokaal sportakkoord van kracht. De rol van de gemeente Stichtse Vecht is om als partner ons in te zetten. We zitten in het kernteam, helpen mee om de activiteiten te coördineren, stimuleren de themagroep om activiteiten op te pakken en beheren de uitgave van het geld. De sport- en beweeg-aanbieders, onderwijsorganisaties, gemeente en maatschappelijke instellingen uit de gemeente Stichtse Vecht zijn betrokken. Zij vormen een netwerk om vanuit een visie en missie gezamenlijk doelen te bereiken op het gebied van sport en bewegen. De uitvoering van het akkoord loopt van juli 2020 t/m december 2022.

Het Sportakkoord gemeente Stichtse Vecht heeft 5 thema's waaraan gewerkt wordt:

- Thema 1: Iedereen kan sporten en bewegen in Stichtse Vecht
- Thema 2: De sport en beweeginfrastructuur in Stichtse Vecht is duurzaam
- Thema 3: De sport en beweegaanbieders in Stichtse Vecht zijn vitaal
- Thema 4: Er is een positieve sportcultuur in Stichtse Vecht
- Thema 5: Kinderen in Stichtse Vecht zijn vaardig in bewegen

Zwembad Kikkerfort

Lokaal Sportakkoord in nieuw beleid opgenomen

De gemeente Stichtse Vecht krijgt €40.000,- in 2020, 2021 en 2022 vanuit de rijksoverheid voor het samen met de partners uitvoeren van het lokaal sportakkoord in gemeente Stichtse Vecht. De doelen in het sportakkoord komen ook terug in onze speelvelden van hoofdstuk 5. Zo integreren we ons lokaal sportakkoord Stichtse Vecht in de sport- en beweegnota zodat het na 2022 ook verder wordt meegenomen. Ondertussen wordt in 2021 ook het preventieakkoord opgestart.

Scores

Polsstokverspringen in buitengebied

In dit hoofdstuk leest u over beweegerichtlijn, beweeggedrag en beweegredenen. We gaan in op landelijke cijfers. Deze worden jaarlijks bijgehouden. Wanneer de cijfers en feiten ook bekend zijn van gemeente Stichtse Vecht nemen we deze mee. Laatste cijfers zijn van 2016. De cijfers van 2020 volgen in het derde kwartaal van 2021. De cijfers helpen bij het stellen van onze doelen in hoofdstuk 5 speelvelden en doelen.

3.1 Beweegerichtlijnen

In Nederland zijn sportdeelname en beweeggedrag redelijk stabiel gebleven. We zien wel veranderingen op het gebied van sport en bewegen.

- Er is meer aandacht vanuit de media voor sport en bewegen.
- Mensen worden zich steeds meer bewust van het belang van sport en bewegen. De coronapandemie heeft dat bewustzijn zelfs versterkt.
- We zien de afgelopen jaren zelfs een lichte stijging aan percentage Nederlanders dat wekelijks sport en beweegt
- In 2017 is in Nederland een nieuwe beweegerichtlijn ontwikkeld.

Wat houdt de beweegerichtlijn in:

- Voor volwassenen geldt het advies om 150 minuten per week matig intensief* bewegen en daarnaast twee keer per week spier- en botversterkende activiteiten te doen.
- Voor jongeren van 4 t/m 18 jaar geldt de beweegerichtlijn dat minimaal 60 minuten per dag bewegen, aangevuld met drie keer per week spier- en botversterkende activiteiten.

* Matig intensief bewegen houdt in dat een iets hogere hartslag ontstaat bijvoorbeeld door stevig te wandelen, flink door te fietsen of eens achter de hond aan te rennen.

De beweegerichtlijn geeft ons houvast voor het beleid. Het helpt ons doelen stellen. Het geeft ons inzicht: landelijk en per gemeente. Soms zelfs op wijkniveau. We kunnen het ook per doelgroep bekijken zoals bij kinderen, volwassenen en ouderen. Landelijk zien we de onderstaande cijfers uit 2020. We hebben doelgroepen genomen als kin-

Fietsen bij Tienhoven

deren, volwassenen, ouderen, hoog- en laaggeleiden, mensen met een beperking en veel en weinig zitters die ook voor ons van belang zijn.

Meer dan de helft van Nederlanders voldoet aan beweegerichtlijn: In 2020 voldeed 53% van de Nederlanders van 4 jaar en ouder aan de beweegerichtlijnen. Mannen zitten op 55% en vrouwen op 50%. Over de tijd is er een licht stijgende trend te zien voor zowel het voldoen aan de matig tot zwaar intensieve activiteiten, als spier- en botversterkende activiteiten.

Kinderen voldoen het vaakst aan de beweegerichtlijn: Het percentage Nederlanders dat voldoende beweegt verschilt per leeftijdsgroep. In 2020 voldeden kinderen (4 t/m 11 jaar) het vaakst aan de beweegerichtlijnen (61%), gevolgd door 18 t/m 64-jarigen (56%). Voor ouderen (65-plussers) en voor jongeren (12 t/m 17 jaar) ligt dit percentage net boven de 40%. Over de tijd is te zien dat ouderen steeds meer zijn gaan bewegen. Ook volwassenen laten een lichte stijging zien over de jaren.

Ouderen bewegen in tijd van corona (foto Lars Hoogveldt)

Verschillen in bewegen tussen opleidingsniveaus worden groter: Het percentage Nederlanders van 25 jaar en ouder dat voldoende beweegt neemt toe met het opleidingsniveau. In 2020 was het percentage hoogopgeleiden dat voldoet aan de beweegrichtlijnen ruim anderhalf keer zo groot als het percentage laagopgeleiden ('62% versus 39%). Van 2001 tot 2020 laten alleen de hoogopgeleiden een stijging zien. De lager- en middelbaar opgeleiden zijn min of meer stabiel over de tijd in het voldoen aan de richtlijn.

Mensen met een beperking voldoen minder vaak aan beweegrichtlijn: In 2020 voldeden Nederlanders van 12 jaar en ouder met een lichamelijke beperking (motorisch, auditief, visueel) en/of een chronische aandoening minder vaak aan de beweegrichtlijnen dan mensen zonder aandoening of beperking (58%). Dit percentage was het laagst bij mensen met zowel een lichamelijke beperking als een chronische aandoening; slechts 20% voldeed. Onder mensen met alleen een lichamelijke beperking was het percentage dat voldoet aan de beweegrichtlijnen (33%) lager dan bij mensen met alleen een chronische aandoening (50%). Dit beeld komt overeen met cijfers uit eerdere jaren.

Voldoen aan beweegrichtlijn is niet anders voor veel- en weinig-zitters: Nederlanders zitten gemiddeld 8,9 uur per dag. Mensen die weinig zitten (minder dan 8,9 uur per dag) voldoen net zo vaak aan de beweegrichtlijnen als mensen die veel zitten (meer dan 8,9 uur per dag). Dit geldt ook voor het voldoen aan beide onderdelen van de beweegrichtlijnen. In het weekend zitten Nederlanders gemiddeld anderhalf uur minder per dag dan doordeweeks.

Aantal keren per week sporten: In Nederland sport 55% van de bevolking 1 keer per week of vaker.

Bron: CBS Centraal Bureau voor de Statistiek Centraal Bureau voor de Statistiek-Gezondheidsenquête (2001-2013) en Gezondheidsenquête/Leefstijlmonitor CBS i.s.m. het RIVM Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (2014-2020)

Hoe zit het met de beweegrichtlijn in Stichtse Vecht?

Voor cijfers voor onze gemeente Stichtse Vecht moeten we terugvallen op de GGD regio Utrecht. Zij monitoren om de 4 jaar. De laatste keer was 2016. In 2020 is de volgende meting geweest. Deze cijfers worden in het derde kwartaal 2021 gepubliceerd.

- Landelijk voldoet 51,7% aan de beweegrichtlijn van 19 jaar en ouder. In de regio Utrecht is dat 54,3%. In Stichtse Vecht voldoet 52% aan de beweegrichtlijn van 19 jaar en ouder.
- Per wijk/kern/dorp in Stichtse Vecht schommelt het percentage tussen de 47% en 53%. Hoewel veel inwoners regelmatig sporten en (recreatief) bewegen, krijgt lang niet iedereen dagelijks voldoende beweging.

Wijk/kern/dorp	Percentage
1. Maarssen	51%
2. Breukelen	51%
3. Loenen aan de Vecht	50%
4. Nieuwer Ter Aa	51%
5. Kockengen	52%
6. Vreeland	48%
7. Tienhoven	48%
8. Nigtevecht	49%
9. Nieuwersluis	47%
10. Loenersloot	48%
11. Oud Zuilen	53%
12. Maarssenbroek	50%

Bron: Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2016 GGD 'en, CBS en RIVM

- Van de kinderen in Stichtse Vecht (13-17 jaar) beweegt 79% (landelijk 82%) minstens één uur per dag. Voor 5 dagen is dat 50% (landelijk 47%). En 78% (landelijk 76%) sport wekelijks bij een club, vereniging of sportschool.
- Van de volwassenen (leeftijd 19 tot 64) voldoet 58% (landelijk 60%) van de inwoners aan de richtlijn van 5 dagen per week minstens 1 uur per dag beweging. Voor minimaal 3 dagen per week intensief bewegen voldoet 23% (landelijk 21%)
- Voor senioren (leeftijd 65 en ouder) voldoet 75% (landelijk 72%) aan de nieuwe beweegrichtlijnen van 5 dagen per week minstens 1 uur per dag. Voor minimaal 3 dagen per week intensief bewegen voldoet 46% (landelijk 45%).

3.2 Beweeggedrag per leeftijdsgroep

Het beweggedrag laat per doelgroep zien wat belangrijk is voor de doelgroep.

Leeftijdsgroep 4 t/m 11 jaar: Buitenspelen is belangrijk voor kinderen

In 2019 halen Nederlandse kinderen (4 t/m 11 jaar) hun beweging voornamelijk uit buitenspelen, thuis (gemiddeld bijna 7 uur per week) en op school (gemiddeld bijna 5,5 uur per week).

Training bij OSM'75 Atletiek in Maarssenbroek

In totaal besteden kinderen gemiddeld per week zo'n 12 uur aan buitenspelen. Daarnaast zijn wandelen en sporten met gemiddeld 2 uur per week belangrijk. Kinderen besteden ruim 21 uur per week aan beweegactiviteiten; dat is gemiddeld 3 uur per dag.

Leeftijdsgroep 12 t/m 17 jaar: Sporten en fietsen zijn belangrijk voor jongeren

In 2018 halen Nederlandse jongeren (12 t/m 17 jaar) hun beweging voornamelijk uit sporten (gemiddeld ruim 3,5 uur per week) en fietsen naar school en/of werk (ruim 3,5 uur per week). In 2001 waren dit ook de meest beoefende activiteiten door 12 t/m 17-jarigen. Wat opvalt is dat jongeren meer tijd zijn gaan besteden aan wandelen en dat het aandeel van fietsen is afgenomen tussen 2001 en 2019. Gymles is in 2019 voor het eerst uitgevraagd bij deze groep. De totale tijd per week besteed aan beweegactiviteiten is gelijk gebleven met gemiddeld ongeveer 18 uur per week.

Leeftijdsgroep 18 t/m 64 jaar: Volwassenen zijn meer gaan wandelen in de vrije tijd

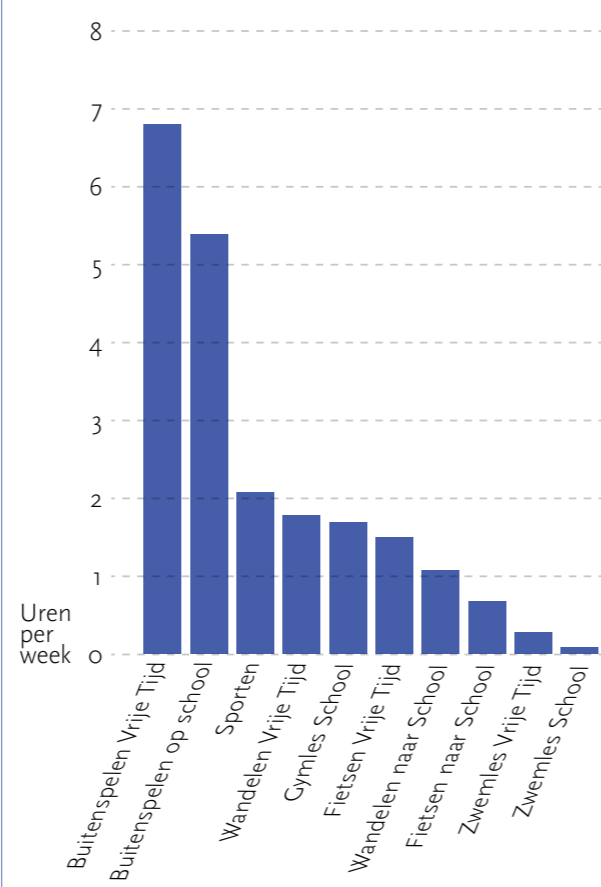
In 2019 bewegen Nederlandse volwassenen (18 t/m 64 jaar) voornamelijk op het werk (gemiddeld ruim 5,5 uur per week) en in de vrije tijd door te wandelen (gemiddeld ruim 3 uur per week) en te sporten (gemiddeld 2,5 uur per week).

Wandelen bij de Oostelijke Vechtplassen, Tienhoven

Uren per week besteed aan beweegactiviteiten 2019

Nederlandse bevolking 4 t/m 11 jaar

Sinds 2001 is het aantal uren per week besteed aan beweegactiviteiten gemiddeld met 2 uur gestegen in 2019 (17 versus 19 uur per week). Voor activiteiten op het werk en wandelen in de vrij

tijd gaat het om 1 uur meer en voor sporten een ½ uur extra per week.

Leeftijdsgroep 65 jaar/ouder: Ouderen zijn meer gaan wandelen, fietsen en sporten

In 2019 halen Nederlandse ouderen (65 jaar en ouder) hun beweging voornamelijk uit activiteiten in de vrije tijd zoals; wandelen (gemiddeld 4 uur per week) en fietsen (gemiddeld 3 uur per week). Zij doen deze activiteiten nu meer dan in 2001. Daarnaast is hun gemiddelde tijd besteed aan sporten verdubbeld, van gemiddeld 1 uur per week in 2001 naar bijna 2 uur per week in 2019. Sinds 2001 is het aantal uren per week besteed door 65-plussers aan beweegactiviteiten gemiddeld met 6 uur gestegen in 2018 (11 versus 17 uur per week). Dit komt overeen met de stijging over de tijd in het voldoen aan de beweegrichtlijnen door ouderen. We zijn blij met de stijging, maar het kan nog beter.

3.3 Bewegredenen

Uit onderzoek blijkt dat Nederlanders vooral sporten en bewegen vanwege de positieve invloed op hun gezondheid en fysieke conditie. Daarnaast zien veel Nederlanders het als een leuke activiteit of hobby. Ontspanning en gezelligheid zijn belangrijke aspecten. Uiteraard zijn er ook belemmeringen om (meer) te sporten en te bewegen. De belangrijkste redenen zijn te weinig tijd en te veel andere activiteiten. Ook te moe, geen zin

Meiden doen aan vechtsport

of te weinig financiële middelen worden vaak genoemd als belemmering. Opvallend is dat het zowel bij de motieven als de belemmeringen gaat om interne factoren. Het sportgedrag wordt in veel mindere mate bepaald door externe factoren als geschikte accommodaties, aanwezigheid van sportmaatjes, etc.

Hoe zit het in Stichtse Vecht?

Inwoners van Stichtse Vecht noemen ook 'gezondheid, fit worden, ontspanning' als belangrijkste reden om te sporten en te bewegen. Sporten vanwege de sociale contacten of om te presteren worden veel minder vaak als belangrijkste reden genoemd. Ook geven inwoners aan meer te willen sporten. Van deze mensen geeft een deel aan dat dat niet lukt omdat het te veel tijd kost, gewoonweg niet van komt en omdat het te veel geld kost. Een kleine groep van sporters geeft aan dat zij fysiek niet in staat zijn om (meer) te sporten. Stichtse Vecht wijkt daarmee niet veel af van de landelijke trend.

Ambitie

Buiten turnen in Stichtse Vecht

De ambitie van de gemeente Stichtse Vecht is een leven lang sporten en bewegen voor iedere inwoner. Bij de uitvoering van deze ambitie, vinden we de onderstaande uitgangspunten voor een duurzaam sport en beweegbeleid van belang.

4.1 Een actieve en gezonde gemeente

We streven naar een gezonde en actieve samenleving en bevorderen een gezonde opvoeding en leefstijl. Het voorkomen van inactiviteit en de groei van structureel doen aan sporten en bewegen staan voorop. Actieve inwoners dragen bij aan de sociale cohesie binnen de gemeente. Een leven lang kunnen sporten en bewegen voor iedereen is van belang. Niet alleen voor kinderen en volwassenen, maar ook voor ouderen. Met sport en bewegen leven inwoners gezonder, wordt bijgedragen aan de lichamelijke en geestelijke ontwikkeling en aan de sociale cohesie.

4.2 We doen het samen!

Sport en bewegen staan niet op zichzelf, maar hebben raakvlakken met o.a. gezondheid, betaalbaarheid, buiten spelen, welzijn, onderwijs, sociale binding (elkaar ontmoeten). We gaan een sport- en beweegnetwerk creëren waar sportaanbieders, onderwijs, welzijn, eerstelijnszorg en gemeente met elkaar verbonden zijn. Ook intern binnen gemeente werken afdelingen goed samen. Een integrale aanpak is van belang om effectief te zijn.

4.3 Voldoende en betaalbaar sportaanbod

Er is voldoende sport- en beweegaanbod. Het is makkelijk vindbaar op de website sportpuntstichtsevecht.nl. Voor alle doelgroepen zijn er mogelijkheden. Het gehele sportnetwerk helpt aan het sport- en beweegaanbod mee.

Inwoners zijn hier ook bekend mee. Daarbij is het sport- en beweegaanbod betaalbaar. Ook voor inwoners met een smalle beurs. Regelingen houden we daarom in stand of breiden we waar mogelijk uit.

Leren golfen in Loenen (foto Ruud Taal)

Sportzaal Fazantenkamp in Maarssen

4.4 Accommodaties en voorzieningen zijn bereikbaar, toegankelijk en veilig

Sporten is voor iedereen makkelijk bereikbaar en toegankelijk. Sportaccommodaties zijn dicht in de buurt. Inwoners kunnen hier snel naar toe. De

accommodaties zijn voor iedereen toegankelijk. Er zijn geen drempels voor inwoners met een beperking. Iedereen kan meedoen! Bovendien zijn de accommodaties binnen fysiek veilig. Buiten voldoen de accommodaties aan sociale veiligheid. We houden rekening met sporten en bewegen in de direct omgeving. Ongebonden sporten en bewegen, niet gekoppeld aan een sportvereniging, wordt steeds belangrijker. Wandel- en fietspaden worden onderhouden. Beweegtoestellen en speelvoorzieningen zijn makkelijk bereikbaar en veilig.

Roeivereniging bij Nijenrode, Breukelen

4.5 Vitale kernen, dorpen en verenigingen

De kleinschaligheid, de menselijke maat en de vitaliteit van de kernen, dorpen en wijken vormen onze kernkwaliteiten. Hier sluiten we op aan door gericht het beleid uit te voeren. Accentverschillen tussen kernen zijn acceptabel. De schaal van de kern en voorzieningen in nabijgelegen gemeenten spelen een rol. We streven naar vitale sportverenigingen en ondersteunen ze waar nodig. Ondanks dat ongebonden sporten en bewegen toeneemt vormen verenigingen een belangrijke basis in de wijk, kern of dorp. Hier ontmoeten inwoners elkaar.

4.6 Sociale cohesie en zelfredzaamheid

Sociale cohesie in een wijk, kern of dorp is van belang. We versterken het door bijvoorbeeld zelfredzaamheid te verbeteren van verenigingen. Vrijwilligerswerk is een uitgangspunt. Veel inwoners betrokken bij verenigingen besteden hier tijd aan en halen er voldoening en plezier uit. We ondersteunen waar nodig en maken besturen sterker door meer professionalisering.

4.7 Afweging kosten en effectiviteit

Sportief actief zijn kan op vele manieren. In verenigingsverband (op een kunstgrasveld of in een sportzaal), maar ook individueel (op de fiets naar het werk of in de omgeving, wandelen langs de Vecht /veenweidegebied). Als gemeente staan we voor keuzes en moet, handelend vanuit het algemeen belang, een afweging gemaakt worden tussen kosten en effectiviteit.

Walking voetbal bij OSM

Speelvelden en doelen

Hockey op speelveld Maarssense hockeyvereniging MHV

We scherpen ons beleid van de afgelopen jaren aan en brengen nieuwe accenten aan om te werken aan onze missie. Hiervoor hebben we speelvelden benoemd. Velden waar we ons de komende jaren op gaan richten. In dit hoofdstuk leest u welke speelvelden het zijn en welke doelen we daarbij stellen.

De speelvelden

De zes speelvelden waar we ons op richten zijn:

Speelveld 1: **Sportstimulering**

Speelveld 2: **Sport en onderwijs**

Speelveld 3: **Sportverenigingen**

Speelveld 4: **Sportaccommodaties**

Speelveld 5: **Openbare ruimte**

Speelveld 6: **Sport en bewegen als middel**

5. Het percentage ouderen in de leeftijd van 65jaar en ouder dat aan de beweegrichtlijn voldoet is in 2025 in Stichtse Vecht is minimaal 42%

Speelveld 1: Stimuleren sport en bewegen

Algemene doelen

In het hoofdstuk over scores zijn we ingegaan op de beweegrichtlijn en het aantal keer sporten per week van de inwoners van Stichtse Vecht. Door onze missie om iedere inwoner een leven lang te laten sporten en bewegen sluiten we aan bij onze doelen. We richten ons eerst op algemene doelen en willen het percentage inwoners dat sport en beweegt laten stijgen. In de speelvelden staan ook specifieke doelen.

Wat is de algemene ontwikkeling?

Er is meer aandacht voor sport en bewegen. Regelmatig worden we gewezen op het belang. Van alle kanten worden we gestimuleerd om meer te bewegen. We zien een lichte stijging aan percentage Nederlanders dat wekelijks sport en beweegt. Maar we zijn er zeker nog niet. Bijna 50% voldoet niet aan de beweegrichtlijn. Veel mensen hebben overgewicht. De beweegmotoriek van kinderen blijft achter. Er is sprake van beweegarmoede. De rijksoverheid helpt mee het tij te keren. Er is impulsregeling voor het aanstellen van buurtsport- en cultuurcoaches via gemeenten. Hier profiteren veel gemeenten van. In 2019 is via het rijk het nationaal sportakkoord gestart. In 2021 start het preventieakkoord.

Wat zijn onze algemene doelen per doelgroep?

1. Het percentage inwoners van Stichtse Vecht van 4 jaar en ouder dat voldoet aan de nieuwe beweegrichtlijn is in 2025 hoger dan 49%. Geen enkel wijk, dorp of kern in Stichtse Vecht zit onder de 49%.
2. Het percentage inwoners van Stichtse Vecht dat 1 keer of meer sport in de week is in 2025 hoger dan 55% (nu 52%)
3. Het percentage kinderen in de leeftijd van 4 t/m 11 jaar dat aan de beweegrichtlijn voldoet is in 2025 in Stichtse Vecht minimaal 57%.
4. Het percentage volwassenen in de leeftijd van 18 t/m 65 dat aan de beweegrichtlijn voldoet is in 2025 in Stichtse Vecht minimaal 54%

Hoe zit het in Stichtse Vecht?

Gemeente Stichtse Vecht maakt gebruik van de impulsregeling. Buurtsport- en cultuurcoaches worden onder andere ingezet om onder schooltijd en na schooltijd kinderen te laten bewegen. Ouderen worden via Stichting Welzijn gestimuleerd meer aan beweging te doen. Bovendien bieden buurtsport- en cultuurcoaches beweegaanbod aan voor inwoners met een beperking. Sportverenigingen worden ondersteund. Er is in de gemeente ruim sport- en beweegaanbod.

De website Sportpuntstichtsevecht.nl geeft een goed overzicht. Het is belangrijk dat iedereen hier gebruik van maakt. Bovendien zijn we met ons lokaal sportakkoord aangesloten bij het nationaal sportakkoord en zijn veel commerciële sportaanbieders actief binnen de gemeente

Wat willen we bereiken?

1. Meer dan 75% van de inwoners is bekend en tevreden met ons sport- en beweegaanbod in 2025.
2. Minimaal 20 extra activiteiten worden per jaar aangeboden door de sportaanbieders bovenop het aanbod van 2020.
3. Buurtsportcoaches verwijzen minimaal 100 kinderen, volwassenen en ouderen per jaar door naar sport- en beweegaanbieders.
4. Aantal sport- en beweegaanbieders wordt uitgebreid van 143 in 2020 naar minimaal 150 in 2025.
5. Het aantal inwoners met een beperking dat meedoet aan sport- en beweegactiviteiten neemt jaarlijks toe.
6. In de diverse wijken, kernen en dorpen realiseren we beweegroutes.
7. Minimaal 75% van de huisartsen in Stichtse Vecht wijzen cliënten op het sport- en beweegaanbod van sportpuntstichtsevecht.nl

Hoe bereiken we onze doelen?

- De bekendheid van sportpuntstichtsevecht.nl vergroten we door gerichte publieksacties. De huidige website wordt aangepast. We verbeteren de vindbaarheid van het sport- en beweegaanbod. Om de 2 jaar houden we een inwoners enquête. Hier vragen we o.a. naar tevredenheid van het sport- en beweeg aanbod.
- De sportaanbieders stimuleren we om meer sport- en beweeg- activiteiten aan te bieden aan de inwoners. Hierbij kijken we niet alleen naar kinderen en volwassenen, maar zeker ook naar ouderen. Deze groep wordt steeds groter en hebben veel vrije tijd. We gaan vaker in gesprek met de sportaanbieders. De werkgroepen binnen- en buitensport van de Sportraad wordt hierbij betrokken.

- De buurtsport- en cultuurcoaches slaan verder een brug tussen onderwijs, welzijn en sportaanbieders. Regelmatig worden bijvoorbeeld verenigingen uitgenodigd om clinics te geven op scholen. Leerlingen uit het onderwijs krijgen een breed sport en beweegaanbod voorgeschoteld. Vooral leerlingen die nog niet op sportverenigingen zitten worden hiertoe gestimuleerd. Ook het aanbod na schooltijd wordt hierop afgestemd. Daarnaast worden ook volwassenen en ouderen meer naar sportaanbieders doorverwezen.
- In 2020 zijn er 143 sportaanbieders in de gemeente Stichtse Vecht aanwezig. Door de vraag naar sport en bewegen te stimuleren maken we meer sportaanbieders warm om zich met hun aanbod te vestigen binnen de gemeentegrenzen. Bovendien worden nieuwe trends en ontwikkelingen op gebied van sport en bewegen in de gaten gehouden. Waar mogelijk kunnen de huidige verenigingen met hun accommodatie hier een rol bij spelen.
- We hebben de inzet van een consultant aangepast sporten gericht op inwoners met een beperking. Door goed in kaart te brengen waar inwoners met een beperking zijn, worden ze uitgenodigd om aan activiteiten mee te doen. Elk jaar bereiken we meer deelnemers door bijvoorbeeld aantal activiteiten uit te breiden.
- Inwoners zijn regelmatig aan het wandelen. Het aanleggen van beweegroutes in wijken, kernen en dorpen draagt hieraan bij. Sommige beweegroutes voorzien we van beweegtoestellen. Zo wordt de route afwisselend. We maken beweegroutes bekend via onze website.

OSM Badminton in Maarsse

Speelveld 2: Sport en bewegen op school

Wat is de algemene ontwikkeling?

De stand van zaken in het bewegingsonderwijs op scholen voor primair onderwijs koppelen we aan de hoeveelheid aangeboden uren voor bewegingsonderwijs. Er was geen wettelijke norm voor de hoeveelheid te realiseren uren voor bewegingsonderwijs. Vaak gaat men uit van drie keer 45 minuten voor groep 1-2 en twee keer 45 minuten voor groep 3-8 per week.

Verandering bewegingsonderwijs in de wet:

In 2020 is de insteek wettelijk veranderd. Scholen in het primair onderwijs worden verplicht om minimaal twee uur gym per week te verzorgen. De scholen kunnen rekenen op een overgangperiode van drie jaar om te voldoen aan de verplichte twee uur gym per schoolweek. Daarmee willen ze tot een "steviger fundament voor voldoende en goed bewegingsonderwijs voor alle kinderen" komen. Het aangenomen voorstel geldt voor het hele primair onderwijs (basisonderwijs en speciaal onderwijs).

Inzet van buurtsport- en cultuurcoaches wordt groter: Het toenemend belang van een gezonde leefstijl is ook terug te zien in het commitment van de rijksoverheid. Zo heeft de overheid de laatste jaren ingezet op buurtsport- en cultuurcoaches. Het doel is meer kinderen aan het sporten en bewegen te krijgen. Een aantal buurtsport- en cultuurcoaches werkt op basisscholen en kan een brug slaan tussen school en de sportvereniging.

Schoolpleinen weinig betrokken bij beweegbeleid:

Het schoolplein is een uitdagende plek waar leerlingen spelenderwijs hun motorische vaardigheden ontwikkelen. Alleen wordt er onvoldoende gericht naar schoolpleinen als belangrijke beweegplek voor leerlingen gekeken. Scholen hebben baat bij leerlingen die veel bewegen en fit zijn. Zo hebben kinderen meer energie, kunnen ze zich beter concentreren, ervaren ze minder stress en halen ze betere schoolresultaten.

Sporten op het schoolplein in Stichtse Vecht

Bewegend leren is in opkomst: Een goed ontwikkelde beweegvaardigheid is belangrijk voor het plezier en een positieve ervaring bij sporten en bewegen. Het vergroot ook de kans dat kinderen blijven sporten. Bewegend leren is in opkomst. Scholen zien de voordelen bijvoorbeeld in combinatie met taal en rekenlessen.

BSO's bieden kansen: Veranderingen in het basisonderwijs bieden mogelijkheden. Kinderen bevinden zich langer op school, bijvoorbeeld in voor-, tussen-, en naschoolse opvang. Hierbinnen bestaan er meer mogelijkheden om kinderen te laten sporten. Dit is nu al terug te zien in het aanbod van sport-bso's.

Vakleerkrachten krijgen meer voet aan de grond: Ook is er in toenemende mate sprake van professionalisering van het bewegingsonderwijs, bijvoorbeeld in de vorm van een gespecialiseerde vakleerkracht. Steeds meer scholen kiezen voor een vakleerkracht i.p.v. een gewone leerkracht die bewegingsonderwijs geeft. Echter niet alle scholen zijn altijd geïnteresseerd in het effect van bewegingsonderwijs. De kernvakken (taal, rekenen) worden vaak belangrijker geacht. Vooral omdat deze beoordeeld worden door de onderwijsinspectie in tegenstelling tot beweegvakken.

Technologische ontwikkelingen bieden mogelijkheden: Om het bewegen binnen en buiten de gymles te stimuleren zijn er tegenwoordig interactieve apps en games. Te denken valt aan het gebruik van ICT in de gymzaal – zowel om de gymles leuker te maken en voor het monitoren

van de (motorische) ontwikkeling van kinderen – of het plaatsen van interactieve games op het schoolplein die de kinderen aanzet tot bewegen. De inzet van technologie om meer te bewegen is ook kansrijk in voortgezet onderwijs.

Het voortgezet onderwijs: De lestijd voor bewegingsonderwijs op het voortgezet onderwijs varieert naar onderwijstype en leerjaar. Het eerste leerjaar hebben leerlingen gemiddeld 150 minuten lestijd voor lichamelijke opvoeding. Het zijn doorgaans drie lessen van 50 minuten per week. Daarna neemt dit sterk af tot nog 58 minuten in het laatste jaar van het vwo. In de afgelopen jaren is het aantal uren bewegingsonderwijs in het voortgezet onderwijs ongeveer gelijk gebleven.

Verandervermogen voortgezet onderwijs beperkt: Het aantal uren bewegingsonderwijs hangt af van het verandervermogen van de school. Belangrijk zijn steun en daadkracht van directie/team/bestuur en het vermogen van vaksecties om hun directies en collega's te overtuigen van het belang van bewegen op en rond school. Er is bovendien vaak concurrentie met bestaande vakken. Daarnaast spelen financiële beperkingen bij de school een rol. Er wordt meer accommodatie gehuurd dan in het primair onderwijs. Buitensportaccommodaties liggen echter vaak ver weg of zijn duur.

Waar staan we in Stichtse Vecht?

Het onderwijs heeft steeds meer aandacht voor sport en bewegen. Uit een enquête voor de 32 basisscholen in Stichtse Vecht blijkt dat bij 91% van de scholen bewegingsonderwijs in algemeen beleidsplan terugkomt. Inmiddels maakt 48% van de PO-scholen ook het schoolplein en 43% bewegend leren onderdeel uit algemeen beleidsplan. Alle basisscholen houden jaarlijks een sportdag en doen aan extra beweegactiviteiten. 30 % voert actief beleid voor het na schooltijd bewegen en 57% voert actief beleid om wandelend of met de fiets naar school te komen. 48% van de basisscholen heeft een vakleerkracht in dienst, waarbij 44% voor meer dan 10 uur. De reden voor het inzetten van een vakleerkracht gym is wisselend. 60% van de scholen wil een vaste

vakleerkracht gym. Bewegend leren heeft inmiddels op 59% van de scholen zijn intreden gedaan. Wel wisselend in groepen. Veelal niet structureel. Op 96% van de scholen is beweegmateriaal aanwezig en hebben ze allemaal beweegtoestellen op het schoolplein. De beweegtoestellen zijn heel divers. Voor het voortgezet onderwijs nemen we ook een enquête af.

Wat zijn onze doelen?

1. In 2025 heeft minstens 60% van de scholen een vakleerkracht om gymlessen te verzorgen. Nu is dat 48%
2. In 2025 heeft minstens 20% van de basisscholen bewegend leren structureel ingevoerd voor alle groepen.
3. In 2025 heeft minstens 30% een beweegvriendelijk schoolplein ingericht
4. In 2025 is tenminste 75% van de scholen (primair onderwijs en voortgezet onderwijs) in Stichtse Vecht ondersteund bij de vormgeving van hun sport- en beweegaanbod tijdens en na schooltijd.
5. In 2025 is de beweegvaardigheid van kinderen in Stichtse Vecht verbeterd.
6. We onderzoeken de gevolgen van meer uren voor het bewegingsonderwijs ten aanzien van aanbod sportzalen en sporthallen.

Hoe bereiken we onze doelen?

- We enthousiasmeren, informeren en overleggen met scholen over de inzet van vakleerkrachten voor het geven van gymlessen aan leerlingen in plaats van eigen leerkrachten of geen leerkrachten.
- We enthousiasmeren scholen over het bewegend leren en bieden ondersteuning bij het geven bewegend leren lessen.
- We zetten buurtsport- en cultuurcoaches in voor het primair onderwijs. Zij ondersteunen docenten op scholen in dorpen en kernen die achterblijven bij het geven van sport- en beweegaanbod tijdens de gymlessen of ondersteunen op die plekken waar geen vakleerkrachten bewegingsonderwijs beschikbaar zijn. Ook verzorgen zij naschools sportaanbod

en schoolsporttoernooien, met als groot voordeel dat leerlingen van verschillende scholen elkaar ontmoeten.

- We zetten buurtsport- en cultuurcoaches in voor het voortgezet onderwijs. Samen met middelbare scholen en hun leerlingen maken zij plannen om jongeren duurzaam te laten sporten en bewegen, bijvoorbeeld door middel van een aantrekkelijk naschools aanbod.
- In 2021 doen we een 0-meting naar de beweegvaardigheid van scholieren in het primair onderwijs. Om voortgang te meten doen we dat ook in 2023 en 2025. De buurtsportcoaches ontwikkelen samen met de vakleerkrachten in het onderwijsprogramma's om achterstanden in beweegvaardigheid tegen te gaan.
- We gaan het aanbod van sportzalen en sporthallen onderzoeken in het kader van meer bewegingsuren in het onderwijs. Daar nemen we ook de mogelijkheden van bewegend leren binnen en buiten de school in mee.

Speelveld 3: Sportverenigingen

Wat is de algemene ontwikkeling?

Vitale sportverenigingen: Op dit moment voldoet ongeveer een kwart van de sportverenigingen in Nederland aan de omschrijving 'vitaal' (Van Kalmthout en Van Ginneken 2017). Een vitale vereniging heeft haar eigen organisatie op orde, zorgt voor regulier sportaanbod en vervult daarnaast een bredere maatschappelijke functie. Er wordt verwacht dat het aandeel vitale verenigingen gelijk zal blijven.

Minder vaak lid van sportvereniging: Het aandeel Nederlanders van 6 jaar en ouder dat lid is van een sportvereniging ligt rond de 30%. Volgens het trendscenario gaat dit dalen. Nederlanders zullen in 2030 minder vaak lid zijn van een sportvereniging. Nederlanders willen dan vooral individueel sporten of in een zelfgeorganiseerde groep. De toename van de aantallen ouderen en niet-westerse migranten in de samenleving versterkt deze ontwikkeling. Ouderen en niet-westerse migran-

ten zijn minder vaak lid van een sportvereniging dan jongeren en autochtone Nederlanders.

Verschuiving naar individuele sporten: De komende jaren zal door vergrijzing, migratie en het toenemende belang van de beleving van sport ook een verschuiving plaatsvinden naar andere typen sport dan die nu populair zijn. Vooral een verschuiving naar meer individuele sporten of alternatieven op bestaande sporten is gaande. Voorbeelden hiervan zijn hardlopen en bootcamp in zelfgeorganiseerde groepjes, maar ook extreme sporten zoals kitesurfen en klimmen. Dit zet het klassieke verenigingsleven verder onder druk.

Vrijwilligerswerk bij verenigingen staat onder druk: In 2019 was 12% van de Nederlanders van 12 jaar en ouder maandelijks of vaker als vrijwilliger in de sport actief. Volgens het trendscenario zal dit licht dalen of gelijk blijven. Ondanks dat sport de grootste vrijwilligerssector is, komt ook het vrijwilligerswerk in de sport onder druk te staan. De behoefte aan flexibiliteit is namelijk niet alleen bij de sporter zelf, maar ook bij de vrijwilligers terug te zien. Vrijwilligerswerk doen we als we dat flexibel kunnen invullen en als het past bij onze interesses. We doen ook het liefst kortdurende klussen. Vrijwilligers moeten hun inzet verdelen

Korfbal bij OVVO in Maarssen

over werk voor de vereniging, bij evenementen en thuis (mantelzorg). Potentiële vrijwilligers zullen steeds vaker ‘hoppen’ tussen verschillende vrijwilligerstaken. Daarmee zal het karakter van vrijwilligerswerk in de sport veranderen.

Vergrijzing biedt kansen: De groei van groepen die over het algemeen minder vrijwilligerswerk doen, namelijk ouderen en niet-westerse migranten, maakt het extra lastig om aan voldoende vrijwilligers te komen. Daar staat wel tegenover dat ouderen de komende jaren steeds fitter worden en dus langer actief zouden kunnen zijn als vrijwilliger.

Sociale binding zorgt voor langer sporten: Sportverenigingen bieden een omgeving waarin mensen met plezier samen kunnen sporten. Er worden sociale contacten gelegd en zelfs vriendschappen gesloten. De sociale binding bij verenigingen zorgt ervoor dat mensen langer verbonden blijven aan hun sport dan wanneer die sociale binding in mindere mate aanwezig is.

Hoe staan de sportverenigingen ervoor in Stichtse Vecht?

Stichtse Vecht telt zo'n 140 sportverenigingen. Zij zorgen ervoor dat veel inwoners met plezier kunnen sporten. Dit is 30,8% van de inwoners van Stichtse Vecht. Sportverenigingen. Onze sportverenigingen zorgen ervoor dat inwoners elkaar ontmoeten. De sociale cohesie in wijk, kern of dorp wordt versterkt. Bovendien wordt eenzaam-

Toeschouwers langs het sportveld

heid tegen gegaan. Iedereen kan meedoen in een vereniging. Zeker ook ouderen en niet-westerse migranten. Ook met een U-pas blijft sport betaalbaar. Uit gesprekken blijkt dat verenigingen en de gemeente elkaar nodig hebben om duurzaam in de samenleving actief te blijven. Krachten dienen te worden gebundeld om klaar te zijn voor de toekomst.

Wat geven verenigingen aan:

- Verenigingen hebben moeite om bestuursleden en vrijwilligers te krijgen en te binden.
- Verenigingen hebben moeite met werven en behouden leden.
- Verenigingen hebben behoefte aan duidelijkheid, visie en beleid vanuit de gemeente.
- Verenigingen willen communicatie met gemeente verbeteren.
- Verenigingen willen graag dat de verouderde accommodaties worden aangepakt.
- Verenigingen staan open voor samenwerking met andere verenigingen, maar hechten ook veel waarde aan cultuur en eigen identiteit.

Welke doelen willen we bereiken?

1. Tenminste 20% van de sportverenigingen in Stichtse Vecht heeft in 2025 nieuw sport- en beweegaanbod, aanvullend op het traditionele verenigingsaanbod.
2. Minstens 50% van de sportverenigingen in Stichtse Vecht heeft in 2025 een actueel beleidsplan. Nu is dat 46%
3. In 2025 werken tenminste de helft van alle sportverenigingen in Stichtse Vecht op structurele basis samen met andere sportverenigingen, maatschappelijke organisaties of het bedrijfsleven.
4. 30,8% van de inwoners in Stichtse Vecht is aangesloten bij een sportvereniging. In 2025 minimaal 32%
5. 69% van sportverenigingen heeft een volledig bestuur. In 2025 minimaal 70%.
6. 27% van sportverenigingen heeft voldoende vrijwilligers. In 2025 minimaal 35%.
7. We streven naar open verenigingen waarbij inwoners elkaar makkelijk kunnen ontmoeten.
8. Deelname aan sportverenigingen van ouderen en niet-westerse migranten neemt toe.

Hoe bereiken we onze doelen?

- Om een goed beeld te krijgen van de verenigingen in Stichtse Vecht is specifiek onderzoek nodig. Hier kan de verenigingsmonitor van het Mulier instituut voor worden ingezet. Iedere vier jaar laten we een verenigingsmonitor uitvoeren. De uitkomsten geven ons inzicht in de voortgang en resultaten op thema's als sportbestuur, vrijwilligersbeleid, en inclusief sportaanbod. Zo kunnen we de vereniging gericht ondersteunen.
- We zetten een verenigingsondersteuner in om verenigingen te versterken. Vragen van verenigingen kunnen op één plek worden afgehandeld. Daarnaast stimuleren we de verenigingen voor het maken van beleidsplannen (verenigingsbeleid/vrijwilligersbeleid) met heldere doelstellingen. Het geeft verenigingen houvast. Ze kunnen er meer op sturen. We ondersteunen het door onder andere het aanbieden van trainingen/cursussen voor versterking van vrijwilligersorganisatie.
- Door netwerkvorming en kennisuitwisseling maken verenigingen in de gemeente gebruik van elkaars kennis, infrastructuur en vrijwilligers. Onze verenigingsondersteuner zoekt proactief naar deze verbindingen in samenwerking. Maar ook stimuleren we samenwerking tussen sportverenigingen en commerciële sportaanbieders of andere maatschappelijke organisaties als welzijnsorganisaties en cultuuraanbieders. Waar nodig leggen we contacten en begeleiden we samenwerkingstrajecten.
- We ondersteunen verenigingen door vrijwilligers (trainers/scheidsrechters) trainingen en cursussen aan te bieden voor de versterking van het kader. Het is onderdeel van ons subsidiebeleid. Daarnaast betrekken we de vrijwilligerscentrale meer bij verenigingen en gaan onderzoeken hoe we ouderen meer bij de verenigingen actief kunnen krijgen.
- Om ook in de toekomst succesvol te kunnen zijn, is het belangrijk dat verenigingen meebewegen met de ontwikkelingen in de maatschappij. Zij spelen in op de behoeften en wensen van de moderne sporter. Flexibele

lidmaatschappen en gedifferentieerd sport- en beweegaanbod kunnen verenigingen helpen bij het aantrekken en behouden van leden. Waar nodig ondersteunen we verenigingen bij de ontwikkeling van nieuwe deelnamevormen. Ook sportbonden kunnen hier een bijdrage aan leveren.

- We gaan de communicatie met de verenigingen verder verbeteren. Informatie wordt meer afgestemd. Gesprekken met verenigingen worden minimaal één keer per jaar gevoerd. We betrekken hier werkgroepen van de Sportraad bij.
- Voor de sociale cohesie, maar ook voor de mentale gezondheid is het belangrijk dat mensen elkaar kunnen ontmoeten. Het verenigingsleven speelt hierin een belangrijke rol. Sporten/bewegen is gezond, maar ook het ontmoeten draagt bij aan een goede (mentale) gezondheid. We gaan kijken of de verenigingen ook een wijkfunctie kunnen gaan vervullen.

Turnen in sporthal Kikkerfort

- We gaan ouderen meer betrekken bij de verenigingen door onder andere de wijk meer bij de verenigingen te betrekken. Bovendien gaan we het aanbod voor ouderen op de sportverenigingen vergroten. De niet-westerse migranten kunnen we bijvoorbeeld via vluchtelingenwerk meer betrekken.

Speelveld 4: Sportaccommodaties

Welke ontwikkelingen zien we gebeuren?

Multifunctionele buitensportaccommodaties: De buitensportaccommodaties veranderen meer naar multifunctioneel gebruik en worden meer geclusterd aangelegd of ingedeeld. Technologische ontwikkelingen zorgen ervoor dat buitensportaccommodaties voor meerdere sporten, doelgroepen en activiteiten ingezet kunnen worden. Kunstgras speelt daarin een belangrijke rol. Nieuwe onderlagen voor sportvelden buiten zorgen voor een seizoen verlenging. De accommodaties worden intensiever gebruikt.

Binnensportaccommodaties: De druk op de binnensportaccommodaties neemt met name in de winter toe doordat traditionele buitensporten (hockey, korfbal, handbal, voetbal) vaker naar binnen gaan om te sporten. In de zomer is het gebruik van de binnensport traditioneel lager.

Aantal sporten verandert: Het palet aan sporten wordt steeds groter en divers, waarbij sporten komen en gaan als gevolg van rages. Ook zijn er meer commerciële sportorganisaties zoals

Turnen in binnenaccommodatie

fitnesscentra en sportscholen. Sporten op deze locaties is zeer populair. Landelijk zien we een demografische ontwikkeling door de vergrijzing en een groeiend aandeel niet-westerse migranten. Deze ontwikkeling zal de vraag naar verschillende sporten doen verschuiven. Doordat de doelgroepen veranderen (qua wensen en qua omvang) dienen de accommodaties mee te veranderen.

Van publiek naar privaat: Veel sportaccommodaties zullen in de toekomst van publiek naar privaat gaan, vanwege de commercialisering van het vrijetijdsaanbod. Daarnaast openen private partijen nieuwe sportaccommodaties. De fitnessbranche en ook yogascholen zijn een hiervan een goed voorbeeld.

Spreiding accommodaties versus leefbaarheid: Sportaccommodaties blijven een sterke basis voor de sporten en bewegen. Van hieruit wordt sport ingezet als aanjager om de vitale samenleving verder te ontwikkelen. Bereikbare en multifunctionele sportvoorzieningen zijn uitgangspunt. Zonder accommodaties komt sport en bewegen meer in de openbare ruimte te liggen. Het spreiden van de verschillende accommodaties is verbonden met de keuze om daar de leefbaarheid te bevorderen. Dat geldt vooral voor de gemeentelijke accommodaties zoals kunstgrasvelden en sporthallen. En naast het spreiden van accommodaties worden ook andere aspecten meegewogen zoals de leefbaarheidsaspecten, middelen en kleine kernen beleid.

Uitbesteden beheer en exploitatie: Gemeenten besteden het beheer en de exploitatie van sportaccommodaties uit aan verenigingen, stichtingen of particuliere organisaties.

Waar staan we in Stichtse Vecht?

We beschikken over een ruim aanbod aan accommodaties (sportzalen, sporthallen, zwembaden, sportparken) dat goed verspreid over de gemeente gelegen is. Sporten kan dicht in de buurt in wijken, kernen en dorpen. Vitaliteit van de dorpen en kernen zijn van belang. De gemeen-

Badminton in sporthal Safari

te richt zich primair op het in stand houden van sportvoorzieningen. We sluiten aan bij de vastgoednota. De accommodaties moeten voldoen aan de maatschappelijke geaccepteerde sportnormen (o.a. NOC/NSF, sportbonden en de VNG).

Sportinfrastructuur: De dichtheid van de sportaccommodaties is 17,4% per 10.000 inwoners. Er zijn 1,1 sporthallen en 0,6 zwembaden per 10.000 inwoners. We sluiten aan bij het landelijk gemiddelde en vergelijkbare gemeenten. We hebben een gemiddeld aantal sportaccommodaties.

Bereikbaarheid: De gemiddelde afstand tot een sporthal en sportzaal is 2,0 km en voor een zwembad 2,8 km. Ook hier lopen we in de pas met landelijk en regionaal gemiddelde.

Onderhoud binnensportaccommodaties: De sporten sporthallen zijn kwalitatief van redelijk niveau. Hier en daar is sprake van achterstallig onderhoud van de binnensportaccommodaties. We lopen de achterstand in. De meer jaren onder-

houdsprogramma zijn hiervoor het uitgangspunt. Ook zijn sommige accommodaties gedateerd. Hier wordt gekeken naar vervanging of renovatie. Bij onderhoud, vervanging en/of renovaties worden duurzame maatregelen meegenomen. We sluiten aan bij de vastgoednota uit 2020.

Onderhoud velden buitensportaccommodaties: De gemeente draagt het onderhoud van de velden over aan de sportverenigingen

Vraag en aanbod binnensportaccommodaties (scholen): De basisscholen gaan de komende jaren gehouden worden aan minimaal 2 klokuren per week beweegonderwijs. De druk op gebruik van de binnensportaccommodaties onder schooltijd zal toenemen.

Beweegtoestellen binnensportaccommodaties: Uit rapporten blijkt dat de vervanging/reparatie van beweegtoestellen voor het gymonderwijs langzamerhand op orde komt. Volgens de Koninklijke Vereniging voor Lichamelijke

Opvoeding (KVLO) moet de gemeenterekening houden met 8% vervanging/reparatie op jaarbasis van het investeringsbudget beweegtoestellen in alle sporthallen/zalen in Stichtse Vecht. Het huidige vervangingsbudget is niet toereikend en zal moeten worden aangepast.

Beweegtoestellen binnensportaccommodatie

Vraag en aanbod buitensportaccommodaties:

Er is een disbalans tussen vraag en aanbod buitensportaccommodaties. Zo zijn er accommodaties met overcapaciteit. Het aantal leden loopt niet meer in de pas met het aantal aanwezige velden.

Tarieven: De tarieven voor het in gebruik geven van de sportaccommodaties dateren uit 2014. Ze zijn aan herziening toe.

Exploitatie binnensportaccommodaties:

De gemeente heeft de sportzalen, sporthal en zwembad in Maarssen extern belegd bij Sportfondsen. In 2022 zal de huidige situatie na een 10-jarig contract met Sportfondsen worden geëvalueerd. De andere sporthallen, sportzalen en zwembad vallen nog onder gemeente Stichtse Vecht.

Welke doelen willen we bereiken?

1. Steeds meer sportaccommodaties worden multifunctioneel gebruikt door verschillende gebruikersgroepen. We streven naar minimaal 50% in 2025.
2. Sportaccommodaties worden waar mogelijk geclusterd en zo intensief mogelijk gebruikt. De bezettingsgraad van de binnen- en buitensportaccommodaties wordt verder verhoogd.
3. Het achterstallig onderhoud van de binnensportaccommodaties wordt voor 2025 weggewerkt.
4. Het beheer en onderhoud van de buitensportaccommodaties wordt overgedragen aan de buitensportverenigingen
5. De beweegtoestellen voor het beweegonderwijs zijn volgens de KVLO-norm op orde in alle sportzalen en sporthallen. In 2022 is dat volledig gerealiseerd conform de vervangingsinvestering van 8% van de KVLO.
6. In 2024 beschikken we over een nieuw tarievenbeleid.
7. We hebben in 2022 in samenspraak met vastgoed een keuze gemaakt voor voortzetting, stopzetting en/of uitbreiding van de huidige exploitant Sportfondsen. Insteek bij een nieuw contract is dat gebruik van de sportvoorzieningen toeneemt.
8. We verwijderen alle fysieke drempels voor 2025 bij sportaccommodaties, zodat ook gebruikers met een fysieke beperking overal terecht kunnen om hun sport te beoefenen.
9. Bij vervanging van de kunstgrassportvelden voldoen de velden standaard aan de wet- en regelgeving.

Hoe willen we onze doelen bereiken?

- We stimuleren het multifunctioneel gebruik van de buitensportaccommodaties. In overleg met de sportverenigingen gaan we kijken hoe we meer verschillende gebruikers kunnen krijgen. Nu maken al diverse onderwijsinstellingen gebruik van verschillende kunstgrasvelden.
- We onderzoeken allereerst de bezettingsgraad en de vraag en aanbod van de binnensportaccommodaties. We bekijken waar verbetering mogelijk is. Vervolgens stemmen we vraag en aanbod beter op elkaar af. Ook gaan we overleggen met verenigingen of alternatieven op eigen buitensportaccommodaties mogelijk zijn. Met name in de herfst en de winter. Voor de witte vlekken in de bezetting van binnensportaccommodaties gaan we vraag en aanbod meer bij elkaar brengen. Voor de binnensportaccommodaties komt er een nieuw verhuursysteem, waardoor het los huren makkelijker gaat. We onderzoeken of we

deze mogelijkheid uit kunnen breiden naar de andere sportaccommodaties.

- Het achterstallig onderhoud van de binnensportaccommodaties wordt weggewerkt. De Meerjarenonderhoudsplanung (MJOP's) uit 2020 zijn leidend en worden volgens planning uitgevoerd.
- De taak van vervanging en reparaties van beweegtoestellen in de sportzalen en sporthallen zijn in 2020 bij sport komen te liggen. Jaarlijks worden de beweegtoestellen in de sportzalen en sporthallen gecontroleerd door een leverancier. We hanteren voor de sportzalen en sporthallen de KVLO-norm. De gebruikers (scholen/verenigingen) worden steeds meer betrokken bij de invulling van de zalen en hallen.
- We dragen de verantwoordelijkheid voor beheer en onderhoud van de buitensportaccommodaties verder over aan de gebruikers. De harmonisatie van de buitensportaccommodaties wordt afgerond.
- Het tarievenbeleid is aan herziening toe. Uitgangspunt is dat het in de pas blijft lopen met

Opening van sport- en beweegtoestel met Olga Commandeur in Loenersloot

regionale tarieven. Ook houden we de tarieven betaalbaar. We sluiten aan bij het minimabeleid ten aanzien U-Pas

- In 2022 wordt het 10-jarig contract met Sportfondsen in samenspraak met vastgoed geëvalueerd. We nemen in de evaluatie onder andere ook de verbetering van het aantal gebruikers van de sportvoorzieningen mee.
- We brengen in overleg met de gemeentelijke afdeling Vastgoed in beeld bij welke accommodaties drempels aanwezig zijn en wat ervoor nodig is om deze weg te nemen. Omdat we voor binnensportaccommodaties en zwembaden de 0-situatie gaan bekijken, investeren we voor 2025 in de toegankelijkheid van sporthallen en zwembaden. Voor de zalen en hallen en buitensport- accommodaties wordt de situatie in beeld gebracht en worden plannen gemaakt om ook bij die accommodaties fysieke drempels weg te nemen.

Speelveld 5: Openbare ruimte

Wat zijn de ontwikkelingen?

Openbare ruimte als sportaccommodatie: Het ongebonden sporten en bewegen neemt toe. De laatste jaren is sport en bewegen zichtbaarder geworden in de openbare ruimte. Er wordt meer geïnvesteerd in openbare sport- en speelruimtes, outdoor-fitness plaatsen, Urban sports en gezonde schoolpleinen. Bovendien is er veel aandacht voor het bevorderen van fietsen en wandelen.

Beweegvriendelijke omgeving draagt bij aan sport en bewegen: De beweegvriendelijkheid van de omgeving is de mate waarin de fysieke omgeving gelegenheid geeft tot vormen van sport, spel, actieve recreatie en actief transport, in het bijzonder lopen en fietsen. Hier spelen sport en speelplekken, publieke sportaccommodaties, sport en speelruimtes, routes (wandel- en fietspaden), buitengebied en de nabijheid van de voorzieningen een belangrijke rol.

Hardlopen in openbare ruimte

Sport, recreatie en vermaak vervlechten: De toegenomen behoefte aan beleving van de samenleving biedt kansen voor het beweegvriendelijk maken van de omgeving. Recreatie, ontspanning, vermaak en sport gaan steeds meer vervlechten. Big data en technologische middelen bieden veel mogelijkheden om omgevingen meer beweegvriendelijk te maken. Door de opkomst van het zelfmonitoren van beweeggedrag en prestaties met behulp van het gps komen veel data beschikbaar. Aan de andere kant vergroten apps op smartphones de bruikbaarheid en vindbaarheid van een omgeving. Gamification is in opkomst. In de openbare ruimte zullen steeds meer technologische elementen voorkomen, zoals interactieve games, die ons vermaken en laten bewegen.

Ontspannen in de natuur/groen is goed voor de gezondheid: Steeds meer onderzoeken onderstrepen de positieve effecten van groen op de gezondheid. Natuur vermindert stress en verkleint de kans op ziektes. Wandelen, fietsen of hardlopen in de natuur leidt tot een vermindering van pijn en negatieve emoties zoals boosheid, vermoeidheid en somberheid. Ook zorgt het voor een toename aan positieve gevoelens en energie.

Waar staan we in Stichtse Vecht?

Ook de openbare ruimte in gemeente Stichtse Vecht wordt steeds belangrijker als plek om te sporten en te bewegen. Nu al gebruikt de helft van de inwoners de openbare ruimte voor sporten en bewegen. De verwachting is dat dit in de toekomst alleen maar zal toenemen. De buitengebieden van Stichtse Vecht bieden hiervoor talloze mogelijkheden, bijvoorbeeld in de veenweidegebieden. Maar ook in de dorpen en kernen zijn beweegmogelijkheden aanwezig. We willen dat het voor onze inwoners aantrekkelijk is om te sporten en te bewegen zodra ze hun voorkeur uitstappen. Hiervoor hebben we al beweegruimtes en sport-, speel- en beweegplekken verspreid over de hele gemeente. Het plan Natuurlijk buitenspelen geeft een goed overzicht. We bieden ook voorzichtig ruimte aan nieuwe vormen van sport als bootcamp, calisthenics e.d. Daarnaast zijn de traditionele vormen van bewegen in Stichtse Vecht al volop aanwezig. Hier een paar cijfers:

- In Stichtse Vecht is het fietsgebruik 35,7%. In grote steden ligt het percentage rond de 45%. In de meerderheid van de gemeenten in Noord- en Midden-Nederland ligt het percentage fietsers op 35% of meer.
- In Stichtse Vecht loopt 12% van 19 jaar en ouder hard. Hardlopen is het meest populair in gemeenten in het midden van Nederland en in de grote steden.

Welke doelen willen we bereiken?

1. Elk jaar hebben inwoners en/of sportaanbieders minimaal 5 initiatieven ingediend om het sporten en bewegen in de openbare ruimte te verbeteren. De initiatieven kunnen gaan over verbeteren verlichting, bewegwijzering, wandel- en fietspaden, nieuwe beweegroutes.
2. Op minimaal twee plekken in de gemeente zijn in 2025 nieuwe openbare sport- en beweegplekken gerealiseerd, aansluitend bij de behoefte van de inwoners.
3. We zorgen bij elke gebiedsontwikkeling of aanpassing in de gemeente dat gebied, wijk of buurt wordt gescand op beweegvriendelijkheid. De plannen en ontwerpen worden zodanig ontwikkeld of aangepast dat er ruimte is voor sporten en bewegen in de buitenruimte. Uiterlijk in 2025 wordt de beweegscan toegepast
4. Meer dan 50% van de inwoners is tevreden over de hoeveelheid en diversiteit aan sportmogelijkheden in de openbare ruimte.
5. Meer dan 70% van de inwoners is tevreden over de bereikbaarheid van de speelvoorzieningen.
6. De openbare buitenruimte nodigt uit tot sporten en bewegen. Nu vindt 25% van de inwoners dat, in 2025 minimaal 35%

Hoe willen we onze doelen bereiken?

- In veel gevallen zijn grote ingrepen of aanpassingen niet nodig om de fysieke omgeving aantrekkelijker te maken voor sport en bewegen. Een schone, (sociaal) veilige buitenruimte die goed bereikbaar en toegankelijk is, is vaak al

voldoende. Zo'n omgeving stimuleert creativiteit en beweegvaardigheid. Herkenbaarheid, bewegwijzering en goede verlichting zijn ook belangrijke randvoorwaarden. De inrichting van de openbare ruimte die geschikt is voor sporten en bewegen is een opgave voor de gemeente en de inwoners van Stichtse Vecht samen. Daarom kijken we goed naar de wensen en initiatieven van bewoners. We stimuleren inwoners en sportaanbieders om initiatieven aan te dragen voor de realisatie van sport- en beweegplekken in de directe woonomgeving.

- We bevorderen een groter bereik van bestaande faciliteiten. Waar mogelijk investeren we in nieuwe sport- en beweegplekken in de openbare ruimte. Dit doen we door te investeren in bereikbaarheid, de verbinding te zoeken met andere voorzieningen en de zichtbaarheid en herkenbaarheid te verbeteren.
- Ook het gebruik van de bestaande speel- en beweegplekken willen we laten toenemen. Dit kan onder andere door de huidige speel- en beweegplekken verder op orde te brengen en de bekendheid te vergroten. We sluiten aan bij het beleidskader Buiten Spelen, Natuurlijk! Bij inwoner enquêtes nemen we de speel- en beweegplekken mee.
- Nieuwe initiatieven worden gefinancierd vanuit bestaande budgetten.

Speelveld 6:

Sport en bewegen als middel

Wat is de algemene ontwikkeling?

Sport en bewegen heeft een duidelijke maatschappelijke waarde. In de afgelopen jaren is steeds meer de nadruk gelegd op 'sport als middel'. Sport en bewegen wordt steeds vaker ingezet als (gedeeltelijke) oplossing voor maatschappelijke vraagstukken. Er zijn kansen gezien in relatie met de drie decentralisaties in het sociale domein (AWBZ naar Wmo, Participatiewet, Jeugdwet). Landelijke regelingen als die voor de Buurtsportcoaches en de Sportimpuls zijn ook in dat licht vormgegeven. Dit heeft de positie van sport en bewegen binnen het sociale domein nadrukkelijk versterkt.

Gehandicapten sport

Waar staat Stichtse Vecht?

Stichtse Vecht volgt bovenstaande lijn in haar beleid. We zetten onder andere in op het integreren van sport op het gebied van sport en gezondheid, sport en betaalbaarheid, inclusief sporten, toegankelijkheid sportvoorzieningen en sport en speelvoorzieningen openbare ruimte en schoolpleinen. We sluiten aan bij de gezondheidsnota. Gezond gewicht is een van de uitgangspunten. Daarnaast heeft sport en bewegen een relatie met het minimabeleid. Uitgangspunt is dat iedereen kan meedoen. Sport blijft betaalbaar. En vanuit inclusief sporten zijn sport- en beweegactiviteiten toegankelijk voor alle inwoners in de breedste zin. Niemand mag op basis van leeftijd, achtergrond, inkomen, beperking of geaardheid worden uitgesloten. We staan voor een sport- en beweegklimaat waarin het altijd plezierig, veilig, toegankelijk en vreedzaam sporten en bewegen is.

Wat willen we bereiken?

1. Uiterlijk 2025 dragen minimaal de helft van de Stichtse Vechts sportverenigingen en sportaanbieders actief uit dat iedere inwoner van gemeente Stichtse Vecht welkom is.
2. Het aantal sportaanbieders met een specifiek aanbod voor inwoners met een beperking is in 2025 minimaal 30. Nu zijn het er 23.
3. Samen met sport- en beweegaanbieders ontwikkelen we sport- en beweegarrangementen op maat voor inwoners met een inkomen tot 125% van het sociaal minimum.

4. We ondersteunen de ambitie dat uiterlijk in 2025 minimaal 50% van alle sportverenigingen en sportaccommodaties rookvrij zijn.
5. Meer dan 80% van de sporters van 12 jaar en ouder geven aan dat ze zich meestal veilig voelen op en rondom sportwedstrijden en trainingen.
6. Stichtse Vecht heeft 7 gezonde sportkantines. In 2025 minimaal 12.
7. We helpen de sportverenigingen verder bij het ontwikkelen van een effectieve aanpak tegen alcoholgebruik. In 2025 heeft minimaal 50% van sportverenigingen een uitgewerkt alcoholbeleid.
8. Meer dan 50% van de sportverenigingen heeft in 2025 een vertrouwenspersoon.
9. We ondersteunen meer inwoners met een laag inkomen door sport in te zetten als middel.

Hoe bereiken we onze doelen?

- Bij iedere subsidieaanvraag vragen we verenigingen in beeld te brengen hoe zij het thema inclusie binnen hun vereniging vormgeven en borgen. Dit is een voorwaarde voor de verstrekking van de subsidie. In onze communicatie richting sportaanbieders en inwoners te laten we zien dat Stichtse Vecht een inclusieve gemeente is met een inclusief sport- en beweegbeleid en wat dat voor de sportwereld betekent.
- We bieden op sport- en beweegaanbod aan voor mensen met een beperking. Hiervoor zetten we een buurtsportcoach in om een jaarprogramma te ontwikkelen en uit te voeren.
- We maken samen met onze sportaanbieders afspraken over het rookvrij maken van sportaccommodaties. We ondersteunen bij de implementatie, zodat uiterlijk in 2025 minimaal 50% van de sportaccommodaties rookvrij zijn.
- We informeren actief sportverenigingen en scholen over gezonde sport- en schoolkantines.
- We motiveren inwoners met afstand tot de arbeidsmarkt via sport om daarmee een actievere leefstijl te stimuleren, maar ook kan men via het verenigingsleven (weer) maatschappelijk

actief worden. We denken hierbij ook aan de inzet van de buurtsportcoaches en bekijken de mogelijkheden van flankerend beleid. Hierbij richten we ons op het implementeren van reeds bewezen succesvolle interventies (bijv. de Coach-methode) met oog voor de specifieke lokale situatie. Ook werken we aan de bewustwording

- Jongeren op gezond gewicht (JOGG) is een lokale aanpak gericht op wijken waar het percentage overgewicht onder jongeren van 0-19 jaar het hoogst is (i.c. Maarssebroek). Met elkaar werken we aan een gezonde jeugd in een gezonde omgeving. Hiervoor is een JOGG-regisseur aangesteld.
- Het vangnet voor mensen die het nodig hebben wordt gevormd door de mogelijkheid om via de U-pas een bijdrage aan de contributie te ontvangen. Tevens is er het Jeugdfonds Sport & Cultuur. Hier kan een sportpakket worden aangevraagd dat bestaat uit de contributie en/of de benodigde kleding of materiaal. Het is belangrijk dat kinderen leren zwemmen. Daarom is de regeling Vergoeding zwemmen met een U-pas ingesteld.
- We starten vanuit het re-integratiebeleid projecten voor inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt. Sport wordt hierbij als middel ingezet om de participatie van inwoners te vergroten.

Prokkel sterrenslag

Uitslagen

Uitreiking Judodiploma bij Barberio in Stichtse Vecht

Voor de concrete uitvoering van het sport- en beweegbeleid 'Stichtse Vecht meer in beweging' stellen we een uitvoeringsprogramma op. In het programma worden onder meer activiteiten en resultaten beschreven. Het is belangrijk dat hier verantwoording wordt en kan worden afgelegd. Behalen we voorgenomen doelen, is het beleid doeltreffend en doelmatig. We gaan dus niet alleen maar plannen uitvoeren. We gaan ook de uitslagen ervan meten.

In de afgelopen jaren is het effect van het sportbeleid in Stichtse Vecht over het algemeen minder gemeten. Er lagen andere doelstellingen zoals het realiseren van de harmonisatie. Bovendien was er in 2014 ook minder bekend. We hebben daardoor onvoldoende zicht op het beleid tot nu toe. Soms missen we lokale informatie bij het opstellen van deze nieuwe nota. Gelukkig wordt er landelijk steeds meer gemeten. De GGD-regio Utrecht doet bijvoorbeeld eens in de 4 jaar onderzoek. Hier wordt meer en meer informatie per gemeente bij betrokken. Bij het ontwikkelen van de voorliggende sport- en beweegnota hebben we daarom op een aantal punten landelijke en regionale cijfers en kengetallen gebruikt.

Richting de toekomst willen we met Meten is weten! een centrale plek geven. De nieuwe sport en beweegnota die nu voorligt kiezen we voor een ambitieniveau. De doelen die we hiermee willen bereiken hebben we helder. We willen graag straks terugzien dat we ze ook echt hebben behaald.

We geven daarom de komende jaren meer aandacht aan structureel onderzoek en het scherp monitoren van verschillende doelstellingen. Bij het uitwerken van het uitvoeringsprogramma benoemen we daarom

per onderdeel op welke manier we dit aspect de komende jaren willen monitoren. Dit alles met als doel dat we richting de toekomst nog specifiekere beleid kunnen voeren op ambities en doelstellingen die we in de sport- en beweegnota hebben beschreven.

We monitoren de ontwikkelingen meer. De gezondheidsmonitor van de GGD-regio Utrecht wordt al gevolgd. We gaan aan de gang met een verenigingsmonitor. Ook andere monitoringssystemen zetten we in om verder te bepalen waar onze aandacht naar uit dient te gaan en wat de effecten zijn in de zin van maatschappelijk rendement.

Alles om uiteindelijk Stichtse Vecht meer in beweging te krijgen!

Financiën

Hordelopen bij Osm atletiek in Maarssen

1.1 Budgettair kader

Sport en bewegen is geen wettelijke taak voor gemeenten. Vanwege het grote maatschappelijke belang van sport, investeert de gemeente ook financieel in de sport. Ruim 5,3 miljoen is gemoed met kosten, met daartegenover geraamde baten van ca. 1,8 miljoen.

Een groot deel van het budget is op korte termijn niet vrij beïnvloedbaar, vanwege langlopende verplichtingen (kapitaal-, onderhoud- en exploitatielasten van sportaccommodaties). De overgang naar een nieuwe systematiek biedt, met inachtneming van een overgangstermijn, mogelijkheden voor het vergroten van de beïnvloedbaarheid. Doordat de meeste zaken voor de langere termijn vastliggen, is de bestedingsruimte beperkt. Het beschikbaar budget en de daarmee gepaard gaande beleidsmatige keuzen zijn daarmee beperkt.

De budgetten voor sport zien er als volgt uit (Programmabegroting 2021).

Sportbeleid en activering; organisatiekosten; Budget ten behoeve van personeelslasten en organisatiekosten.

Combinatiefuncties; Budget grotendeels gebaseerd op de rijksbijdrage in het gemeentefonds. Dient ter vergoeding van personeelslasten en organisatiekosten combinatiefuncties.

Sportbevordering; Budget ten behoeve van sportstimulering, breedtesport activiteiten, subsidies, aangepast sporten, buitenzwembaden en ijsbanen.

Sportaccommodaties; organisatiekosten; Budget ten behoeve van personeelslasten en organisatiekosten.

't Kikkerfort; Budget ten behoeve van de exploitatie van zwembad en sportzaal 't Kikkerfort.

Safari gebouwenbeheer; Budget ten behoeve van gebouwbeheer multifunctionele accommodatie Safari.

Exploitatie sportaccommodaties SFN; Budget ten behoeve van Exploitatiebijdrage Sportfondsen Nederland voor de exploitatie van de gemeentelijke binnensportaccommodaties in Maarssen.

Sportaccommodaties (binnen); Budget ten behoeve van de exploitatie van de gemeentelijke binnensportaccommodaties (m.u.v. Maarssen).

Binnensport (extra); Budget ten behoeve van de inventaris voor de binnensportaccommodaties, tariefcompensatie, het materialen fonds, capaciteitsinvesteringen en algemene verbeteringen aan de binnensportaccommodaties.

Sportterreinen; Budget ten behoeve van investeringen in buitensportaccommodaties, renovaties en groot onderhoud.

Groene sportterreinen; Budget ten behoeve van het onderhouden van de buitensportaccommodaties in beheer van de gemeente Stichtse Vecht.

Begroting sport 2021

	Lasten	Baten
Sportbeleid en activering: organisatiekosten	161.877	
		-18.973
Combinatiefuncties	331.960	
Sportbevordering	92.544	
		-1.752
Sportaccommodaties: organisatiekosten	76.675	
't Kikkerfort	1.488.911	
		-932.926
Safari gebouwenbeheer	983.606	
		-529.719
Exploitatie sportaccommodaties SFN	634.517	
Sportaccommodaties (binnen)	513.324	
		-244.008
Binnensport (extra)	94.808	
Sportterreinen	258.216	
Groene sportterreinen	593.361	
		-149.382
Subtotaal	5.229.799	-1.876.760
Storting reserve Onderhoud Kapitaalgoederen (oormerk Sport)	105.394	
Totaal	5.335.193	-1.876.760

Bijlagen

1. Bestaande functies en sportprogramma's binnen gemeente Stichtse Vecht

De gemeente vult haar rol als regisseur, coördinator, facilitator, netwerker en verbinder al op diverse manieren in:

- Binnen de gemeentelijke organisatie is 0,8 fte aan sportbeleid beschikbaar.
- Voor sportpunt Stichtse Vecht hebben we een sportconsulent/ verenigingsondersteuner in dienst (0,8 fte), sportconsulent 1,0 fte en 0,3 fte communicatie
- De sportconsulent/verenigingsondersteuner is ook coördinator van het netwerk combinatiefunctionarissen/ buurtsport coaches (in totaal 15,3 fte). Dit netwerk organiseert een vraag- en wijkgericht sport- en bewegingsaanbod en maakt de combinatie tussen lokale sportaanbieders en andere sectoren, zoals welzijn, gezondheid, BSO/ kinderopvang. De subsidie hiervoor komt uit de landelijke impuls brede scholen en het landelijke programma sport en bewegen in de buurt. In totaal is hier een budget van € 331.960 euro voor beschikbaar. Een deel van deze functies wordt gerealiseerd o.b.v. contracten en projecten binnen de gemeentelijke organisatie en in samenwerking met contractpartners, (subsidieplafond € 245.000).
- De gemeente Stichtse Vecht is in ieder geval tot en met 2022 JOGG-gemeente (Gezonde Jeugd Gezonde Toekomst). Hiervoor hebben we een JOGG-regisseur in dienst, die zich inzet voor bewegen, gezonde voeding en een gezonde leefstijl bij jongeren. Zij wordt door de gemeente en vanuit de regeling combinatiefuncties betaald.
- De consulent aangepast sporten is werkzaam voor de gemeenten Stichtse Vecht, Woerden en de Ronde Venen. Deze gemeenten financieren de inzet van deze consulent gezamenlijk, grotendeels uit de regeling combinatiefunctionarissen. Zij is aanspreekpunt, aanjager en coördinator voor sportaanbieders die activiteiten (aan willen) bieden voor aangepaste sporters. Tevens organiseert zij zelf ook activiteiten.

Leren fietsen in openbare ruimte

2. Huidig aanbod accommodaties (binnensport, zwembaden, buitensport)

Binnensport en zwembaden

Het aantal binnensportaccommodaties in gemeentelijke eigendom is elf. Daarnaast zijn er twee binnen-zwembaden (Safari en 't Kikkerfort), waarvan Safari door een commerciële partij wordt geëxploiteerd en 't Kikkerfort door de gemeente. Er zijn drie buitenzwembaden: Zwemlust (tevens eigenaar), De Koet (gemeente is eigenaar) en De Meent (eigenaar). Allen geëxploiteerd door stichtingen.

Uitsplitsing naar kern

Maarssenbroek:

- Safari (zwembad en sporthal), Bloemstede, Fazantenkamp (sportzaal), Zwanenkamp (gymzaal)

Maarssen-Dorp:

- Huis ten Bosch, Klaroen (gymzaal)

Breukelen:

- Kikkerfort (zwembad en sportzaal), Stinzenhal (sporthal), buitenzwembad De Meent

Kockengen:

- sporthal Kockengen, buitenzwembad De Koet

Loenen:

- gymzaal

Vreeland:

- gymzaal

Nieuwersluis:

- buitenzwembad Zwemlust

Locatie Tienhoven:

- gymzaal

Locatie Nieuwer Ter Aa:

- gymzaal

3. Bronnenlijst

1. <https://www.sportenbewegenincijfers.nl/>
2. Kenniscentrum Sport
3. GGD Midden-Nederland, Gezondheidsatlas, 2016.
4. NOC*NSF, Kiss rapportage 2016
6. Ecorys, De sociaaleconomische waarde van sport en bewegen
7. Mulier Instituut, De SROI van sport en bewegen in Stichtse Vecht

Colofon

Fotografie

Sportaanbieders uit de Gemeente Stichtse Vecht
Gemeente Stichtse Vecht
MGO-studio

Inhoud

Gemeente Stichtse Vecht

Opmaak

MGO-studio, Maarssen, www.mgo-studio.nl

Adres

Gemeente Stichtse Vecht
Endelhovenlaan 1
3601 GR Maarssen
Tel. 140346
www.stichtsevecht.nl
Info@stichtsevecht.nl

